

Közösségi ünnepre készülnek

Tündéerkert létesül Erdőszentgyörgyön



Az erdőszentgyörgyi önkormányzat is felkarolta a kezdeményezést

Fotó: Gligor Róbert László (archív)

A Tündéerkert mozgalomhoz csatlakozva egy közösségi kert létesül Erdőszentgyörgyön, őshonos gyümölcsfákkal ültetik be a helyi református esperesi hivatal mögötti közel másfél hektáros területet. Eddig már több mint félszázan, köztük erdőszentgyörgyi, illetve bözödi családok jelentkeztek, hogy szeretnék, hogy saját fájuk legyen a Tündéerkertben. A közösségi faültetésre szeptember 29-én egy egész napos programsorozat részeként kerül sor, aminek célja a

közösségépítés mellett a hagyományaink éltetése és azok megismertetése a fiatalabb nemzedékkel.

Menyhárt Borbála

Mára már a Kárpát-medence különböző térségeiben mintegy száz ún. Tündéerkertet hoztak létre. A Kárpát-medencei Tündérpajta és Tündéerkert Hálózat, a Hagyományok Háza és a Spectrum Színház közös (Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje idejében megújítani előfizetését! Ha előfizet, biztosan kézhez kapja, féláron, mint ha megvásárolná!

Hamarosan beköltözhetnek a szovátai árvák

Az árván maradtak ügyében példásan összefogott a helyi közösség, civil szervezetek, intézmények, magánszemélyek ajánlottak fel különböző ösztönöket, de külföldről is érkezett adomány.

4.

A nápolyi nap alatt (1.)

A Vezúv-vulkán ma is a festői Nápolyi-öböl felett büszkén tekint Capri-ra, a gazdagok szigetére, valamint az ősidők óta lakott településekre, köztük az időkapcsolaként évszázadokig a vulkáni hamu alá rejtett két leghíresebb városra, Pompejire és Herculaneumra. Ez a vidék az olasz Riviérák egyike.

5.

Demjén Attila és Gidófalvyné Patoky Etelka közös emléktárlata

Dicsőszentmártoni születésű képzőművészek munkásságát elevenítette fel a város magyar közössége szeptember elsején.

17.



Szolgáltatásaink:

- kontaktlencse-felírás és rendelés
- ingyenes szemüvegfelírás komputeres szemvizsgálattal
- mindenik szaküzletünk orvosi szakrendelővel van felszerelve, ahol teljes szemvizsgálatot végzünk, a pácienseinket küldőpapír nélkül fogadjuk
- a gyerekvizsgálatokat speciális fotorefraktométerrel végezzük (kellemetlen pupilatágítás nélkül, távolsági fotózással)
- kötelező éves szemvizsgálatok cégek részére
- korszerű számítógép-vezérlésű japán NIDEK gépekkel bármilyen kerettípusba bedolgozunk plasztik- és üveglencsét egyaránt (gyors, olcsó és precíz munkával)
- szemüvegjavításokat végzünk (keretek forrasztása)
- új amerikai készülék látásjavításra, kancsalságra
- terápiák betegség és sérülés utáni rehabilitációra, memória-, reflexek, mozgás- és tanulászavarok javítására

Marosvásárhely:

- ▲ Posta utca 3. sz. Tel: 0265/212-304, 0365/410-555
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 49. sz. Tel: 0265/263-351, 0365/410-557
- ▲ 1918. Dec. 1. sugárút 182-184. sz. (Fortuna). Tel: 0265/265-205
- ▲ Rózsák tere 53. sz. Tel: 0265/250-120, 0365/410-559
- ▲ Dózsa György utca 64-68. sz. (a Kaufland udvara). Tel: 0265/212-212
- ▲ Köztársaság tér 5. sz. Tel: 0365/430-939

Szászrégen:

- ▲ Iskola utca 11. sz. Tel: 0265/512-042, 0365/410-558

Szováta:

- ▲ Fő út 196. sz. Tel: 0265/577-282, 0742-100-323

Aktuális

Elnöki nehézségek

Benedek István

Miután az észak-atlanti szövetség főtitkári címe nagy ívben elkerülte, és a nagy brüsszeli bársonyszékostásnál sem kínálták meg valamilyen jó zsíros pozícióval, a hazai szenátus egy székével is beérett a leköszönő elnök. Ez abból derül ki, hogy a liberálisok olyan törvénymódosító javaslatot álltak elő, ami lehetővé tenné a hivatalban levő elnöknek, hogy pártlistán, de mégis függetlenként indulhasson a parlamenti választásokon. Hogy ne kényszerüljön a nyugdíjas lét viszontagságaira a jól végzett munka „bajnoka”.

Az alkotmány szerint az államelnök nem lehet párttag, a választási törvény szerint pedig a pártok jelöltlistáin csak párttagok szerepelhetnek. Ez áthidalható egy olyan törvénymódosítással, ami az államelnök számára a mandátuma végén lehetővé teszi, hogy függetlenként pártlistán induljon a parlamenti választásokon. Precedens már van ilyenre, pont húsz évvel ezelőtt a szocdemek találtak ki egy ilyen dedikált törvénycikkelyt az államelnöki székéből akkor leköszönő vezérük számára, aki a szenátusban landolt az elnöki mandátumot követően. És most a liberálisok szó szerint lemásolták az akkori javaslatot.

Akkor a szociknak ez sima ügy volt, mert parlamenti többséggel rendelkeztek, most a liberálisoknak ehhez a játszamához szükségük van a koalíciós partner támogatására, hogy a törvénymódosító javaslat átmenjen a törvényhozáson. Amennyiben nem megy át, a palota „fikusza” akkor is indulhatna a parlamenti választásokon, de ehhez le kellene mondanía

(Folytatás a 3. oldalon)

SZEPTEMBER
20., péntek
A Nap kel
7 óra 7 perckor,
lenyugszik
19 óra 23 perckor.
Az év 264. napja,
hátravan 102 nap.

*Isten éltesse!

Ma **FRIDERIKA**, holnap **MÁTÉ** és **MIRELLA** napja.
MÁTÉ: bibliai eredetű név, a héber Mattanja név görög alakjából származik. Jelentése: Isten ajándéka
MIRELLA: latin eredetű név, jelentése: csodálatos.

IDŐJÁRÁS
Többnyire felhős
Hőmérséklet:
max. 24 °C
min. °C

VALUTAÁRFOLYAM	
BNR – 2024. szeptember 19.	
1 EUR	4,9744
1 USD	4,4504
100 HUF	1,2603
1 g ARANY	371,0295

A csütörtöki lottóhúzás nyerőszámai		
Joker	15, 40, 33, 19, 41 + 6	NOROC PLUS: 1 3 7 5 4 7
LOTO 40	28, 24, 27, 29, 26, 1	SUPER NOROC: 6 1 6 2 0 8
LOTO 49	13, 36, 47, 5, 25, 33	NOROC: 5 6 2 5 4 9 8

Megyei hírek

Bölcsödét avatnak Mezőpanitban

Szeptember 20-án, ma 12 órakor ünnepélyesen átadják az újonnan épült mezőpaniti bölcsödét. Az eseményen jelen lesz Kelemen Hunor, az RMDSZ szövetségi elnöke, továbbá Maros megyei előjárók, a tanfelügyelőség, valamint a projekt társfinanszírozója, a Közép-romániai Fejlesztési Ügynökség képviselői. A rendezvény ünnepi műsorral kezdődik, ezt követően bemutatják az épületet. Az egymillió eurós beruházás 40%-át uniós forrásból, 60%-át az önkormányzat finanszírozta. Az új épület az óvoda udvarán épült fel, kétszintes, közel 1000 négyzetméter felületű, 4 csoport, 64 gyermek befogadására alkalmas.

Hálaadó ünnepség Sáromberkén

Felújított műemlék templomunk hálaadó ünnepségére készülnek a sáromberki reformátusok. A nevezetes eseményre szeptember 22-én kerül sor, 13 órai kezdettel. A felújított templomban az igehirdetést követően köszöntések, szavalatok és énekek hangzanak el. A gyülekezeti házban Jakab Zselyke egyéni tárlatát Czirják Lajos mutatja be. Ezt követően kulturális programok következnek, fellép a Zsurló és Árvácska táncgyűttes, a fiatal énekes tehetség, Boczog Botond és a népszerű magyarországi énekes, Mező Misi. A szervezők mindenkit szeretettel várnak.

XIII. kelementelki szüreti mulatság

Szeptember 21-én, szombaton szüreti mulatságot tartanak a kelementelki szőlőhegyen. A rendezvény 9.30-kor a csőszök, a huszárok és a rezesbanda felvonulásával kezdődik. 13 órától kerül sor az ünnepélyes megnyitóra, a borrendek bemutatására és az új tagok avatására. 14 órától az erdőszentgyörgyi Szárfonatot, a gyulakutai Szívárványt és a marosszentannai Aranykalás néptáncosport lép közönség elé, 15 órakor Demeterék-gyerekkoncert kezdődik. 16 órától a Corax koncertezik, 17 órától bábszínházi előadás lesz kicsiknek és nagyoknak. 18 órától Biró Ernő és zenekara, valamint Biró Éva és Szávolovics Gabriella aranykoszorús nótá- és dalénekesek szórakoztatják a jelenlevőket. 19 órakor tombolahúzás lesz, 19.30-tól Desperado és Timi koncertje következik. A mulatság a 21 órakor kezdődő tűzijátékkal zárul. A rendezvény alatt helyi termékek vására és kiállítása, malacsütés, gyermekprogramok, gulyásparti is lesz, illetve játszópark is működik.

Családi nap a keresdi Bethlen-kastélyban

A turizmus világnapja alkalmából szeptember 28-án 11 órától 18 óráig a Visit Maros Egyesület – partnerségben a keresdi Bethlen-kastélyal és a Maros Művészegyüttessel – családi napot szervez. A rendezvénnyel a szervezők célja, hogy maradandó élményt nyújtsanak és közelebb hozzák a közösséget a helyi kulturális örökséghez. A gyerekeket szórakoztató és oktató jellegű foglalkozásokkal várják, a családok próbára tehetik ügyességüket egy szabadulósobában, és megismerhetik a Bethlen-kastély történetét egy vezetett túra keretében. Az esemény színtartja a Maros Művészegyüttés táncelőadása, valamint a hagyományörző történelmi életmód-rekonstrukciós csapatok jelenléte lesz, amelyek a különböző helyek kulturális örökségét elevenítik meg. A belépés ingyenes, a résztvevők adományaikkal támogatják a Bethlen-kastély fenntartását és további felújítását. Az eseményen kínált gulyásból befolyt összeget is a kastély felújításának támogatására fordítják.

Hírszerkesztő: Mezey Sarolta

Nemzetközi férfitenisztorna kezdődik Marosvásárhelyen

Az INTARO Rt. a Román Teniszszövetséggel partnerségben bejelenti az INTARO Trophy nemzetközi férfitenisztorna debütálását, amelyet szeptember 22. és 29. között tartanak meg a FORZA Sportközpontban, Marosvásárhelyen, a Sziget (Insulei) utca 1. szám alatt.

A nyolc versenynap alatt több mint 100 profi játékosnak lesz lehetősége arra, hogy megmérkőzzön egyesben és férfi párosban. A versenyen a tenisz szerelmesei látványos, élőben közvetített mérkőzéseket láthatnak, amelyek összdíjazása 15 000 euró.

„Nagyon izgatottak vagyunk, hogy idén először rendezhetjük meg az INTARO Trophyt. Ez egy olyan jelentős sportesemény, amely Marosvásárhelyt a nemzetközi tenisz-

térképre helyezi. Magas színvonalú versenyre és emlékeztetes mérkőzésekre számíthatunk, mivel neves játékosok vesznek részt” – mondta Andrei Mlendea, a verseny igazgatója.

A verseny favoritjai között van a 200ATP-ben szereplő Ionel Nicholas David (21) és a Victor Hănescu által edzett Cezar Crețu (23), aki idén a 300ATP-ben szerepelt.

Mihai Alexandru Coman (19) a verseny szervezői részéről zöld kártyát kap az egyes és páros főtáblára. Coman, aki ifjúságiként a 15. helyen állt a világranglistán, idén váltott a felnőttversenyekre. A mérkőzéseket salakos pályákon játsszák majd.

A verseny programjáról, a játékosokról, valamint az eseményre való bejutásról további információkért látogasson el az intarotrophy.com weboldalra.

Román és magyar futballbajnoki mérkőzések a televízióban

Szeptember 20., péntek:

- * 16.00 óra: Chindia Târgoviște – Karácsonkői Ceahlăul (2. liga, 7. forduló)
- * 18.00 óra: Botosáni FC – Bodzavásári Gloria (Szuperliga, 10. forduló)
- * 21.00 óra: Galaci SC Oțetul – Bukaresti Dinamo 1948 (Szuperliga, 10. forduló)
- * 21.00 óra: MTK Budapest – Ferencvárosi TC (NB I, 7. forduló)

Szeptember 21., szombat:

- * 12.00 óra: Foksányi CSM 2007 – FC Universitatea 1948 Craiova (2. liga, 7. forduló)
- * 15.30 óra: Zalaegerszegi TE FC – Kecskeméti TE (NB I, 7. forduló)
- * 18.00 óra: Újpest FC – Diósgyőri VTK (NB I, 7. forduló)
- * 18.30 óra: Nagyszebeni Hermannstadt – Kolozsvári CFR 1907 (Szuperliga, 10. forduló)
- * 20.30 óra: Nyíregyháza Spartacus – Debreceni VSC (NB I, 7. forduló)
- * 21.30 óra: Bukaresti FCSB – Petrolul 52 Ploiești (Szuperliga, 10. forduló)

Szeptember 22., vasárnap:

- * 16.00 óra: Konstancai FCV Farul – Sepsiszentgyörgyi Seps OSK (Szuperliga, 10. forduló)
- * 17.30 óra: Puskás Akadémia FC – Fehérvár FC (NB I, 7. forduló)
- * 20.00 óra: ETO FC Győr – Paksi FC (NB I, 7. forduló)
- * 21.30 óra: Kolozsvári FCU – CSU Craiova (Szuperliga, 10. forduló)
- * 16.00 óra: CSM Slatina – Resicabányai CSM (2. liga, 7. forduló)
- * 18.00 óra: Aradi UTA – Jászvásári CSM Politehnica (Szuperliga, 10. forduló)
- * 21.00 óra: Kolorcity Kazincbarcika SC – Szentlőrinc (NB II, 7. forduló)
- * 21.00 óra: Unirea 04 Slobozia – Bukaresti Rapid 1923 (Szuperliga, 10. forduló)

A román bajnoki mérkőzéseket a DigiSport, a Prima Sport és az Orange Sport, a magyar NB I-es és NB II-es találkozót az M4 Sport vagy az M4 Sport+ közvetíti.

RENDEZVÉNYEK

Vári Attila-émléket

A Romániai Írók Szövetsége Marosvásárhelyi Fiókja szeptember 27-én, pénteken 17 órától Vári Attila-émléket tart a Studium Hub (Bolyai tér 15.) I. emeleti konferenciatermében, a nemrég elhunyt író, költő, filmrendező emlékére. Közreműködnek Bokor Barna, Kilyén László és Moldován Orsolya színművészek. Az esten az RTV magyar adásának archívumában található, Vári Attila készítette rövidfilmeket is levetítének.

Virágvarázslat Marosvásárhelyen

Virágvarázslat címmel szerveznek október 4–6. között a marosvásárhelyi várban virágfesztivált, amelyen virág- és díszcserjetermesztők, kertdizsítók, virágosok, virágdíszítők kínálják majd termékeiket. A várszínpadon virágból készült építmények, virágfestmények, táncos és zenés előadások is lesznek. A főtéren a debreceni karneválhoz hasonlóan óriási allegorikus virágszekereket vonultatnak fel. A szervezők szerint több mint 300 táncos, zenés és előadóművész egészségti majd ki a rendezvényt.

Parajdi töltöttkáposzta-fesztivál

Szeptember 20–22. között a 27. alkalommal szervezik meg a parajdi töltöttkáposzta-fesztivált. A rendezvény már pénteken 9 órakor megkezdődik, az első nap programjait a gyerekeknek és a sporteseményeknek szánták. 11 órakor kezdődik a gyermekek töltöttkáposzta-fesztiválja, 16 órakor hirdetnek eredményt. Szombaton 7.30 órakor a rezesbanda ébreszti a falut, majd 9.30 órakor felvonulás lesz a sóbányától a

központi parkig. 11 órakor mutatkoznak be a kukták, amíg készül a töltött káposzta, műsorok szórakoztatják a közönséget, majd 17.30 órakor lesz az eredményhirdetés. Este koncertekre várják az érdeklődőket. Vasárnap 10 órától sóvidéki kézilabda-bajnokság, 10.30 órától ünnepi istentisztelet, majd idősek köszöntése, díszpolgári kitüntetések átadása, a Tücsökraj zenekar, majd nótaműsor következik. 20 órától Vikidál Gyula és a Kozmix lép színpadra. Műsorvezető Kozsik József.

Tenyészbikaszemle

Október 5-én, szombaton 11 órától a marosszentgyörgyi (tófalvi) fajtanemesítő állomáson – SEMTEST-BVN – a 22. alkalommal szervezik meg a tenyészbikaszemlét, amelyre ezúttal a szarvasmarha-tenyésztőket várják.

Jegyeskursus Marosvásárhelyen

A Katolikus Családpasztorációs Iroda szervezésében október 8-án, kedden újabb jegyeskursus kezdődik Marosvásárhelyen. A kurzus nyolc hétig tart, december 10-én ér véget. A találkozók kedd esténként lesznek, 18.30–20.30 óra között. A jegyeskursus egyházi és szakmai segítség házasságra készülő fiataloknak. Lehetőség a párkapcsolat elmélyítésére, egyben ismerkedési lehetőség más párokkal, közösségben való felkészülés a szentségi házasságra és a keresztény családi életre. Elsősorban azok jelentkezését várják, akik a közeljövőben szeretnének összeházasodni, de jelentkezhetnek olyan párok is, akik szeretnék jobban megismerni önmagukat és kapcsolatukat. A kurzus házigazdája Sófai Szabolcs és Adél. Jelentkezni október 4-ig lehet Szénégető Istvánnál: szenegetoi@gmail.com, 0743-138-784 vagy a Sófai házaspárnál: adelasofalvi@yahoo.com, 0744-799-055.



642357800076

ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Szimpozium, kulturális programok és megemlékezés lesz Aradon október 6-án

Szimpoziummal, kulturális programokkal és a Szabadság-szobornál tartandó megemlékezéssel készülnek Aradon a 13 vitéz kivégzésének 175. évfordulójára – derül ki az RMDSZ Arad megyei szervezete által közzétett programból.

A nemzeti gyásnapot is magába foglaló, október 4. és 6. közötti ünnepség az Aradi Magyar Napok része. Az aradi magyarság rendezvénysorozatának programjai szerdán elkezdődtek, fő mozzanatuk az október első hétvégéjén tartandó eseménysor, amikor az 1848–49-es forradalom és szabadságharc 13 vitéz honvédtábornokára emlékeznek.

Október 4-én, pénteken Megtorlások címmel szimpóziumot tartanak az aradi Kultúrpalotában a Kölcsey Egyesület szervezésében, melyen neves történészek elevenítik fel a 13 honvédtábornok kivégzésének történelmi eseményeit.

A program szerint Debreczeni Droppán Béla, a budapesti Nemzeti Múzeum főmuzeológusa, Babucs Zoltán, a Magyarországi Intézet főmunkatársa, Fleisz János, a Magyar Tudományos Akadémia köztestületének tagja és Zakar Péter, a Szegedi Tudományegyetem rektorhelyettese tart előadást. Az eseményen Ujj János aradi helytörténész, újságíró *Az aradi vitézek emlékezete a világban* című könyvét is bemutatják.

Az Arad Megyei Múzeum ez alkalomból kamarakiállításal készül a Kultúrpalota díszlépcsőházában, melynek anyaga az Aradi Ereklyemúzeum ritkán vagy soha ki nem állított tárgyaiból áll össze. Ez a szimpózium ideje alatt, és másnap, október 5-én délután tekinthető meg.

Október 5-én, szombaton 19 órától az aradi színházban a Nemzeti Színház *Bánk bán* című előadását mutatják be Vidnyánszky Attila rendezésében. Az előadásra és a koncertre az

RMDSZ-székházban igényelhetők meghívók szeptember 23-ától.

Október 6-án, vasárnap 14.30 órától tekinthetők meg a megyei múzeumban az aradi vitézek ereklyéi, 17 órától tisztelgés és koszorúzás lesz a vésztőhelyen, 18 órától szentmise a vitézek emlékére az Arad-belvárosi római katolikus templomban.

A Szabadság-szobornál 19.30 órakor kezdődik a hagyományos megemlékezés és koszorúzás, a rendezvény fényét újabb kerek évforduló emeli: idén húsz éve, hogy az emlékművet visszaállították eredeti helyére.

Az ezt megelőző hetekben zajló Aradi Magyar Napok több mint félszáz rendezvénnyel várja a partiumi város magyarságát – nyilatkozta a Krónikaonline.ro erdélyi közéleti portálnak *Péror Tamás*, az RMDSZ Arad megyei szervezetének ügyvezető elnöke. A rendezvénysorozatnak „közösségépítő és -megtartó ereje van”, nemcsak Aradról, hanem a határ menti megye több településéről érkeznek résztvevők – mondta.

Több mint két héten át képzőművészeti tárlatok, színházi előadások, könyvbemutatók, kiállítások, pódiumbeszélgetések lesznek. A közösség tagjai találkozhatnak *Fa Nándor* vitorlázóval és a középiskolát Aradon végző *Székely Csaba* erdélyi drámaíróval, a hatodikos magyar diákoknak Világosra szerveznek tanulmányi kirándulást, míg a minorita templomban emlékhelyet avatnak Kelemen Didák XVIII. századi hittérítőnek és írónak, a rend egykori főnökének az emlékére.

A szórakoztató programok között humorest, gyerekfoglalkozások, íjászat, néptánc, kézművesvásár és koncertek szerepelnek, szeptember 20-21-én a Republic és Curtis lép színpadra. (MTI)

Ország – világ

A Duna vízhozama a hónap vége felé tetőzhet

A Duna vízhozama valószínűleg szeptember vége felé fog tetőzni, a hatóságok pedig készültségben vannak és figyelemmel kísérik a helyzetet, miután a hidrológusok árvízveszélyre figyelmeztettek a folyam romániai szakaszán – jelentette ki csütörtökön a környezetvédelmi miniszter. „Kétségkívül készültségben vagyunk. Kollégáim szinte naponta üléseznek ebben az ügyben. A Duna vízhozama valószínűleg e hónap végén, 28-án vagy 29-én fog tetőzni, a csapadéktól, illetve attól függően, hogy mi történik a folyam felső folyásán” – nyilatkozta Mircea Fechet. A miniszter emlékeztetett a 2006-os történelmi rekordra, amikor a Duna vízhozama Románia határánál, Baziaşnál 15.800 köbméter volt másodpercenként, és hangsúlyozta, hogy a jelenleg előrejelzett szekundumonként 9500-9800 köbméteres vízhozam nem kellene hogy gondot okozzon. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a román hatóságok nem állnak teljes készenlétben – tette hozzá. (Agerpres)

Békekonferencia megrendezését javasolta Madridban a palesztin elnök

Egy újabb, Madridban megrendezett békekonferencia összehívását javasolta a palesztin elnök a spanyol fővárosban tett hivatalos látogatásán csütörtökön. Mahmúd Abbász abból az alkalomból érkezett Madridba, hogy a dél-európai ország májusban elismerte az önálló palesztin állam létezését, a hét elején pedig első nagykövete átadta megbízólevelét VI. Fülöp spanyol királynak. Abbász köszönetet mondott Spanyolországnak erőfeszítéseiről, amelyeket a palesztin állam elismerése és a kétállami megoldás érdekében tett az Európai Unióban, valamint más nemzetközi fórumokon. „Mindez azt tükrözi, hogy Spanyolország népe és kormánya elkötelezett a nemzetközi törvényesség mellett ezen a területen” – mondta. Kiemelte a dél-európai ország eddigi közvetítő szerepét a béke elérésében, felidézve az 1991-ben Madridban rendezett közel-keleti békekonferenciát, amelynek megismétlését időszerűnek tartja. (MTI)

Berlin több mint húsz Leopard harckocsit adott át Ukrajnának

Németország Dániával együtt 22 darab újabb Leopard 1A5-ös harckocsit adott át Ukrajnának egyebek mellett az újabb katonai segélycsomagban – hozta nyilvánosságra a német szövetségi kormány a honlapján közzétett sajtóközleményben, amelyből a Jevropejszka Pravda ukrán hírportál szemlészett. A csomag a harckocsik mellett tartalmaz még 61 ezer darab 155 milliméter kaliberű löszert, három GEP-ARD önjáró légvédelmi löveget pótalkatrészekkel, 10 darab MG3-as géppuskát ötszáz tartalékcsővel, két légtérfigyelő radart, valamint különféle katonai járműveket, drónokat, aknamentesítő és egyéb műszaki eszközöket. A német kormány rámutatott arra, hogy az Oroszország által Ukrajna ellen indított háború kezdete óta Németország mintegy 5,2 milliárd euró értékben biztosított Ukrajnának anyagi támogatást és haditechnikai felszerelést. Emellett több mint tízezer ukrán katona vett részt katonai kiképzésen Németországban. (MTI)

Erőteljes választ szorgalmaz a védelmi miniszter az orosz drónok és rakéták légtérsértéseire

A Bukaresti Kilencek (B9) országait aggasztja az orosz drónok és rakéták sorozatos betörése a NATO-tagországok – Lengyelország, Románia, Lettország – légtérébe, és a fokozódó feszültség az észak-atlanti szövetség határain, amelyekre meglátásuk szerint erőteljes és összehangolt választ kell adni – mondta szerdán Angel Tilvar védelmi miniszter a Bukaresti Kilencek védelmi minisztériumi képviselőinek találkozáját követően.

A NATO keleti szárnyán levő európai államok – Bulgária, Csehország, Észtország, Lengyelország, Lettország, Litvánia, Magyarország, Románia és Szlovákia – védelmi minisztériumainak képviselői bukaresti találkozájukon a regionális biztonsági helyzetről, az orosz-ukrán háborúnak az euroatlanti biztonságra gyakorolt hatásáról tanácskoztak. Napirenden szerepelt továbbá a fekete-tengeri térségnek nyújtandó NATO- és EU-támogatás, valamint a NATO védelmi pozíciójának megerősítését célzó intézkedések a keleti szár-

nyon – közölte a védelmi minisztérium.

A találkoztól követően Angel Tilvar védelmi miniszter és Pawel Zaleski lengyel védelmi államtitkár nyilatkozott a sajtónak. Tilvar a News.ro jelentése szerint aláhúzta: a tanácskozáson, amely a NATO-tagországok védelmi minisztereinek októberi találkozáját készíti elő, a NATO keleti szárnyának helyzetét elemezték. Ez továbbra is aggasztó, mivel Oroszország a Fekete-tenger térségének destabilizálására törekszik, így állandó a fenyegetettség – mondta.

Pawel Zaleski lengyel védelmi államtitkár az Agerpres hírügynökség beszámolója szerint az orosz drónok légtérsértései kapcsán leszögezte: Románia, Lengyelország, Lettország és Litvánia is veszélyeztetett, és a B9 tagjai egyetértettek abban, hogy a NATO-nak reagálnia kell e behatolásokra. Közölte: a NATO-tagországok védelmi minisztereinek tanácskozásán meg kell határozni a konkrét módokat a légi támadások felderítésére, és az ellenséges

tárgyak tönkretételére. Mint hangsúlyozta, ennek óriási a jelentősége, mivel a jelenség növekvő tendenciát mutat.

Aláhúzta: amikor a NATO azt mondja, Oroszország egyetlen centimétert sem támadhat területéből, ezt a légtérre is érti. Elmondta, hogy e kérdés kapcsán az európai légtér közös védelmére vonatkozó kezdeményezésről is tárgyaltak Bukarestben.

Angel Tilvar szerint a találkozó másik napirendi pontja az ukrainai helyzet volt. A B9 tagjai leszögezték: igyekeznek támogatni Kijevet, hogy meglegyenek a szükséges erőforrásai a fronton, és Ukrajna euroatlanti integrációját is támogatják. A román védelmi miniszter Moldovát is partnerei figyelmébe ajánlotta, mivel az országnak egyre nagyobb kihívásokkal kell szembenéznie az orosz hibrid támadások miatt. Chişinău támogatása a Fekete-tenger térségének és Európának a biztonságába való befektetés – húzta alá. (MTI)

Az EP több finanszírozást sürget a természeti katasztrófákra való felkészülés megerősítéséhez

Az Európai Parlament (EP) képviselői aggodalmukat fejezték ki a szélsőséges időjárási jelenségek, köztük az árvizek, hóhullámok és erdőtüzek növekvő intenzitása és gyakorisága miatt, és strasbourgi plenáris ülésükön elfogadott állásfoglalásukban több finanszírozást sürgettek az európai természeti katasztrófákra való felkészülés és reagálás megerősítéséhez.

Az EP-képviselők az Ausztriát, Csehországot, Lengyelországot, Magyarországot, Németországot, Romániát és Szlovákiát sújtó árvizekről szóló állásfoglalásukban – amelyet csütörtökön kézfeltartással fogadtak el – elégedetlenségüket fejezték ki amiatt, hogy az EU legutóbb csökkentette az uniós polgári védelmi mechanizmus költségvetését.

Állásfoglalásukban sürgetik az Európai Bizottságot, hogy gyorsítsa fel az érintett országok finanszírozásának mozgósítását, és kérte, hogy a segítségnyújtáshoz más technikai és pénzügyi támogatás, például kohéziós politikai eszközök is álljanak rendelkezésre.

Az EP-képviselők elegendő és magasabb szintű finanszírozást kértek a felkészülés növelésére és kapacitásépítésre, különös figyelemmel a következő többéves uniós költségvetésre,

valamint szorgalmazták, hogy az EU Szolidaritási Alapja „összemérhető legyen az Európában jelentkező természeti katasztrófák növekvő számával és súlyosságával”.

Az állásfoglalás több hosszú távú uniós beruházást sürgetett a regionális és helyi ellenálló képesség kiépítésére, és követelte: a jövőbeli uniós kohéziós politika még inkább összpontosítson az éghajlatváltozás hatásainak enyhítésére és az alkalmazkodásra.

Javasolták, hogy az uniós bizottság terjesszen elő úgynevezett klímaadaptációs tervet az ellenálló képesség megerősítése, az éghajlatváltozás hatásaihoz való alkalmazkodás, illetve a felkészüléssel, tervezéssel és a határokon átnyúló együttműködéssel kapcsolatos nemzeti intézkedések összehangolása céljából. A képviselők kiemelték, hogy sürgős beruházásokra van szükség az árvízkezelés és az árvízveszélyek megelőzése terén is.

Az EP vonatkozó közleménye megjegyezte: az elmúlt 30 évben az árvizek 5,5 millió embert érintettek Európában, közel háromezer ember életét követelték, és több mint 170 milliárd euró gazdasági kárt okoztak. (MTI)

Elnöki nehézségek

(Folytatás az 1. oldalról)

az államelnöki funkciójáról. És ebben az esetben a szenátus aktuális elnökeként a liberálisok generálisa venné át ideiglenesen az elnöki széket, akinek minden nyilvános népszerűségi felmérés szerint ez lenne az egyetlen esélye, hogy beleszorgoljon az elnöki palota légkörébe.

De nem úgy tűnik, hogy a tábornoknak legalább ennyi idő is kijutna az elnöki bársonyszékből. Miután hétfőn a liberálisok tervét megszélesítették a médiában, másnap az elnöki palota előállt egy nyilatkozattal, miszerint a „fikusz” nem fog lemondani az elnökségről a parlamenti indulás kedvéért. Amúgy nem is kényszerülne rá, ha megkapja a dedikált törvény módosítást, mert a mandátuma december 20-án jár le, az új parlamentet pedig az alkotmány szerint a választások után legkésőbb 20 nappal kell összehívni, ez a határidő december 21. Az általában a lajhárt pirulásra készülő lassúsággal reagáló szobanővényünk részéről ez a szinte értelmezhetetlenül gyors reakció nem arra enged következtetni, hogy fontolóra sem venné ám a parlamenti indulást, ha nem kapja meg a szükséges dedikációt. Sokkal inkább arra utal, hogy a koalícióban már le van zsirozva a megállapodás. Ami a szocik részéről érthető is, mert az utóbbi tíz évben felmutatott eredményeivel ez a név egy kolonc lesz a liberális listán.

Hamarosan beköltözhetnek a szovátai árvák



A ház nagyjából elkészült, hamarosan beköltözhetnek az árván maradt testvérek

Fotó: Grünesz Csaba/Facebook.com

Két hónap, de tulajdonképpen csak tizennyolc munkanap alatt felépült és szinte teljesen elkészült az árván maradt szovátai öt testvér lakása.

Az árván maradtak ügyében példásan összefogott a helyi közösség, civil szervezetek, intézmények, magán-személyek ajánlottak fel különböző összegeket, de külföldről is érkezett adomány. A gyerekek gyámja, Todoran Vasile így telket vásárolt, majd elkezdődött az építkezés, amelyhez számos kis- és nagyvállalkozó építőanyagokkal, eszközökkel is hozzájárult, bútort is kaptak az új lakásba. Az épületbe már csak a vezetékes vizet és a villanyt kell beszerelni, így remélhetőleg két héten belül már birtokba is vehetik a háromszobás házat. Az árvák ennek nagyon örülnek, már a szobákat is elosztották egymás között, s izgatottan várják azt a pillanatot, amikor beköltözhetnek, és végre saját lakásukban élhetnek.

Az öt testvér júliusban maradt árván, amikor édesanyjuk 41 éves korában szívinfarktus következtében meghalt, apjuk pedig két évvel ezelőtt távozott az élők sorából. A

család az anyai nagypapa házában élt, de mivel több örökös van, valószínűleg előbb-utóbb, az idős ember halála után, a fiatalok az utcára kerültek volna. Így rokonuk, Todoran Vasile vette kezébe az árvák sorsát, és vállalta a gyámiságot is.

A testvérek közül Károly és Zoltán már felnőttkorúak (22, illetve 20 évesek), de speciális igényűek, ezért sem magukat, sem három kiskorú testvérüket, a 16 éves Istvánt, a 14 éves Annamariát és a 11 éves Csongort nem tudják kellően ellátni.

A család mindenkinek köszönetet mond minden segítségért, és továbbra is fogad adományokat a szükségletekre, ezért azok, akik adományozni szeretnének, az Anohelp alapítványon keresztül mehetnek a Transilvania Bankban nyitott RO52BTRLRONCRT0603374902 számú számlaszámon keresztül lejben (kérlek feltüntetni azt, hogy Donatie cinci copii), vagy személyesen is jelezhetik támogatási szándékukat a 0745-585-511-es telefonszámon a gyerekek gyámjánál. (GRL)

Fennállásának 75. évfordulóját ünnepli a FUEN

Csütörtökön, szeptember 19-én megkezdődött az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniójának (FUEN) kongresszusa a németországi északi fríz kisebbség otthonában, Husumban. Az európai őshonos kisebbségek és nyelvi közösségek ernyőszervezetét 75 éve alapították, a vasárnapig tartó rendezvényen így központi szerep jut a visszaemlékezésnek.

„A rendezvényen a szervezet több korábbi vezetője és a kisebbségvédelem számos kiemelkedő személyisége lesz jelen. Közös visszaemlékezünk az 1949-es alapításra, a FUEN számára új fejezetet jelentő '90-es évekre, amely időszak a vasfüggöny lebontásával együtt új lehetőségeket, de megoldatlan kisebbségi kérdéseket is hozott magával, és természetesen az elmúlt évek eredményeit is sorra vesszük. Megvitatjuk, hogy milyen lehetőségek nyílnak az európai választásokat követően a kisebbségi jogok érvényesítésére, illetve Fernand de Varennes, a ENSZ korábbi kisebbségügyi különmegbízottja mutatja be annak a szakértői konferenciának a következtetéseit, amelyet idén tavasszal szervezett a FUEN. A küldöttgyűlés fő határozata szintén az európai kisebbségvédelmi kerettörvény megteremtésének fontosságát hangsúlyozza. E tekintetben jelzésértékű, hogy Roberta Metsola, az Európai Parlament elnöke videóüzenetben üdvözlöli a FUEN-t” – foglalta össze Vincze Loránt FUEN-elnök, az RMDSZ EP-képviselője.

A kongresszuson Szilágyi Dóra ügyvezető alelnök képviseli az RMDSZ-t. A határon túli magyar szervezetek a Magyar Községek Munkacsoportja ülésén fogadják egyeztetni a közös kihívásokról. A Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ), a Kárpátaljai Magyar Kulturális Szövetség (KMKSZ), a felvidéki Magyar Szövetség, a Vajdasági Magyar Szövetség (VMSZ), a Horvátországi Magyarok Demokratikus Közössége (HMDK), a Muravidéki Magyar Önkormányzati Nemzeti Közösség (MMÖNK), valamint a Magyar Polgári Erő (MPE) képviselői pénteken délután találkoznak Risum-Lindholmiban.

A FUEN kongresszusán Magyarországról a német, a szlovák, a román és a ruszin országos önkormányzatok küldöttjei lesznek jelen.

Tündérgert létesül Erdőszentgyörgyön

(Folytatás az 1. oldalról)

munkájának köszönhetően pedig már Erdélyben is több Tündérgert épült ki. Ezen települések sora pedig rövidesen Erdőszentgyörggyel is kiegészül.

A Tündérgert mozgalom célja a kultúránk „visszateremtése” az őshonos gyümölcsfák mintájára. A „gyümölcsészet” és a néprajzi hagyományok megőrzése együttes feladat, ugyanakkor a kezdeményezők szükségesnek tartják, hogy a fiatalokkal minél szélesebb körben megismertessék a hagyományos értékeket, hiszen általuk nyernek értelmet, kelnek életre a hagyományaink. A Tündérgert-avató ünnepségek egy kerek egészet alkotnak, hiszen a gyümölcsészetől a hitvilágig, a művészettől a hagyományörzésig minden területet körülölelnek. A programsorozat célja, hogy minden ezen értékek érvényre jussanak, életre keljenek, meggyökerezzenek a fiatalabb generációk körében is.

A kezdeményezést Erdőszentgyörgy Polgármesteri Hivatal, valamint a helyi református egyház is felkarolta, és meghirdették, hogy jelentkezhetnek azok az erdőszentgyörgyi, illetve bőzödi családok, akik azt szeretnék, hogy saját fájuk legyen a helyi Tündérgertben.

Atyin Andrea Katától, az Erdőszentgyörgyi Polgármesteri Hivatal sajtófelelősétől megtudtuk, hogy a helyi közösség nyitottnak bizonyult a kezdeményezés iránt, már a hét elejéig több mint félszázán jelezték eme szándékukat. Az őshonos gyümölcsfa-csemetékkel beültetendő Tündérgert az Erdőszentgyörgy Havadtó felőli kijáratának közelében lévő református esperesi hivatal mögötti, több mint másfél hektáros területen létesül, és azon túl, hogy lesz egy közösségi gyümölcsös Erdőszentgyörgyön, ahol a helyi családoknak saját fájuk van, ez egyúttal

egy közösségi térré válik, ahol alkalomadtán a helyiek találkozhatnak, összegyűlhetnek, hiszen a gyümölcsöst majd gondozni kell, akár kalákában, esetleg különféle rendezvényeket is lehet majd szervezni.

A facsemetek közös elültetésén túl szeptember 29-én Erdőszentgyörgyön egész napos közösségi ünnepséget tartanak, aminek a programját a Kárpát-medencei Tündérpajta és Tündérgert Hálózat, a Hagyományok Háza és a Spectrum Színház állította össze úgy, hogy helyet kapott benne a hitvilág, a kultúra, a hagyományörzés és kertészet egyaránt. A program 11 órától istentisztelettel kezdődik az erdőszentgyörgyi református templomban, ezt követően Bogdán Zsolt, Csutak Réka és Szarvas József színművészek szavazatát, zenés összeállítását hallgathatják meg a jelenlévők. Az erdőszentgyörgyi Tündérgert ünnepélyes avatására és a facsemetek elültetésére 14 órától kerül sor az esperesi hivatal mögötti területen. 16 órai kezdettel Ambrus Lajos József Attila-díjas író *Nagy almáskönyv* című kötetét mutatják be, 17 órától pedig Kovács Gyula pomológus, a Tündérgert megálmodója *Gondolatok a régi magyar gyümölcsfajtaokról* című előadása hallgatható meg. 19 órától a Spectrum Színház Mórincz Zsigmond *Boszorkány* című darabját viszi színre. 21 órától élő népzenei mulatsággal, táncszízzel zárják a napot, amit egy néptáncos páros bemutatója nyit meg, akik az est hátralevő részében helyi táncokat fognak oktatni. A nap folyamán a Harangláb Kulturális Egyesület kézműves-foglalkozásokkal, népi játékszóházzal várja majd a gyerekeket és felnőtteket, lesz vesszőfonás, fafaragás, nemezelés, festés növényi tintával, bőrzés, íjászat és agyagózás is.

Tegye fel kérdéseit!

A magyar állampolgárság megszerzésével kapcsolatosan.

EUROTRANS
alapítvány

RMDSZ

Számíthat ránk!

eurotransalapitvany.ro

0364 410 097

Booglarika
számíthat ránk!

SZÍNES VILÁG

XXI. évf. 38. (928.) szám, 2024. szeptember 20., péntek

A nápolyi nap alatt (1.)

Kevesen tudják, hogy a híres *O sole mio* dal szűkebb hazája Nápoly, sőt még az olyan daloké is, mint a *Santa Lucia*, vagy a *Funiculi, funicula*, vagy a legújabb világsláger, a *Con te partiro* (*Time Too Say Good-Bye*) ide köthető. Ki nem hallott a szeptember 20-án 90. évét ünneplő *Sophia Loren*ről (*Sofia Costanza Brigida Villani Scicolone*), az egyetemes filmtörténet egyik legnépszerűbb sztárjáról, aki a Nápoly külvárosának számító Pozzuoliból indult el világhódító útjára? És ott van a legendás *Vezúv-vulkán*, amely ma is a festői Nápolyi-öböl felett büszkén tekint *Capri*ra, a gazdagok szigetére, valamint az ősidők óta lakott településekre, köztük az időkapuszulaként évszázadokig a vulkáni hamu alá rejtett két leghíresebb városra, *Pompejire* és *Herculaneumra*. Ez a vidék az olasz *Riviera* egyike.

Kell-e ennél jobb ajánló, ami évente több millió ember érdeklődését felkelti e vidék iránt? Az idén 8 millió turista kereste fel Olaszországot, 10 milliárd euró jövedelmet generálva. A leglátogatottabb városok között szerepel (nem ebben a sorrendben) *Róma*, *Milano*, *Firenze*, *Bologna*, *Nápoly*, *Palermo* és *Velence*. Ezt a statisztikát gyarapítottuk mi is. Annak is köszönhetően, hogy alig másfél óra alatt, direkt repülőjáratokkal lehet eljutni *Kolozsvárról* e távolról csodálatos turistaparadicsomba.

Vajda György

Erkezés

Másfél órás késéssel ugyan, de szerencsésen landolt a gép a városhoz igen közel lévő nemzetközi repülőtérre, ahonnan majdhogyanem percenként indulnak a gépek a szélrózsa minden irányába. Hamar ki-

taját szinte érintve húz el valaki, valamit mormol. Mondom olaszul: ez tiszta pokol. Az – válaszolja, és hozzáteszi: itt ilyen a mindennapi forgalom. Végül szerencsésen megérkezünk szálláshelyünkre, amely, mint utólag kiderült, a város egyik luxusnegyedében van, ahol a környék utcáiban márkaboltok, művészeti galériák, cukrászdák vannak,



Turistaösvény a kráter peremén

jutunk a terminálból a légikikötő előtti térre, ahol egymást érik a repülőtéri autóbuszok, és versengenek a taxikok a kliensekért. Szállásfoglalásunknak köszönhetően minket is vár egy taxi, amely whatsappos egyeztetés után megérkezik. Két kanyar, és máris belefutunk Nápoly egyik jellegzetességébe, a közúti forgalomba, és hamar megtapasztaljuk, amit később többször is látunk, hogy itt az a szabály, hogy nincs szabály. A gyorsabb, a serényebb utat tör magának, ha kell, az ellentétes irányú sávon is. Közben mopedek tucatjai darazsakként húznak el az autók között, a járdán, ahol érik. Ahol nagyobb a dugó, ott túlköléssel is igyekeznek utat nyitni maguknak a szemfüles sofőrök. Az átjárókon elméletileg van, de gyakorlatilag nincs elsőbbsége a gyalogosnak, a villanyrendőr fénye is csak „irányadó”, így majdnem teljesen mindegy, hogy a zebrán vagy csak úgy az úttest bármelyik részén mész át a túoldalra. Taxisofőrünk türelmesen szalalozzik az úton. Aztán amikor az egyik körforgalomnál aj-

még amszterdami cannabisbolt is akad, automata kiszolgálóval. Közel a metróállomás is, ami megkönnyíti az utazást. Gondoljuk...

A Vezúv

Már a repülőből feltűnt, hogy a nagy hegy két csúcsa, a *Somma* és a *Vesuvio* uralja a térséget. A *Monte Somma* legmagasabb csúcsa, a *Punta del Nasone* 1132 méter, a *Vezúvé* jelenleg 1277 méter a kráter északkeleti részén, ennek nincsen neve. A *Vezúvról* mindenkinek két fontos ókori esemény jut eszébe: a *Spartacus* vezette lázadás, illetve *Pompeji* és *Herculaneum* története. A látogatóban felidéződik a nálunk is vetített *Spartacus* című filmsorozat egyik dramatizált eseménye, amikor az i. e. 73–71-ben történt *capuai* (közel van) gladiátoriskolából fellázadt és elmenekült rabszolgákat üldözőbe veszi a prétor 3000 katonájával. A rabszolgák a hegyre menekülnek, ahonnan szőlővenyigéből font köteleken ereszkednek le a sziklás részen, majd körbeveszik és foglyul ejtik a prétori sereget. És ott tört ki i. e. 79. augusztus 24-én



A Vezúv a Nápolyi-öböl felett

(sz.m.: egy nemrég *Pompejiben* felfedezett falfelirat tanúsága szerint sokkal később, novemberben volt az esemény) a *Vezúv*, amely betemette *Pompejire* és *Herculaneumot*. A történekről ifjabb *Plinius* történetíró alapos részletességgel számolt be. Bármennyire ez a kitörés a legismertebb, azt tudni kell, hogy a *Vezúv* azóta többször is aktiválódott. Az ókori esemény után 1306-ban tört ki, aztán újabb három évszázad után 1631. december 16-án, mintegy 3000 áldozatot szedett akkor. És ehhez az eseményhez kötődik *San Gennaro* (*Szent Januárisz*) legendája is, ugyanis a *Nápolyt* fenyegető látatómeget állítólag ereklyéivel állították meg. Két kisebb kitörés volt 1810-ben és 1822-ben, amelyeket már tudományosan is vizsgáltak, többek között *Alexander von Humboldt* német tudós. 1841 és 1845 között, egy közeli 608 méteres magaslaton építettek fel a világ első vulkanológiai intézetét, ahol ma szeizmográf-múzeumot rendeztek be. Így az 1872-es kitörést már tudományos módszerekkel tanulmányozhatták. 1906-ban egy újabb kitörés elpusztított egy települést (*Boscotrecasé*). Legutóbb a második világháború idején volt egy hatalmas kitörés. 1943-ban nyolc napon át 1200 földrengést jeleztek, majd 1944. március 18-án délután óriási robbanással lövellte magasba a magmát a kráter, és június 29-ig négy szakaszban folyt a láva a környéken. 25 millió köbméter anyagot

lővellt ki, és mintegy 300 méterrel mélyült a kráter.

Turisztikai céggel érdemes felmenni a vulkánra. Megbízható online lehetőségek vannak. Az általunk kiválasztott *turisztikai iroda* – választható célpontokat érintő – egynapos kirándulást szervez a környék mindhárom legfontosabb célpontjához, a *Vezúvhoz*, *Herculaneumba* és *Pompejibe*. Annak rendje-módja szerint felcímkézik a turistát, majd kisbusszokkal szállítanak a nagy hegyre. Mind-egyik gépkocsiban a szélvédőn – jól látható helyen – felirat tájékoztatja a turistákat, hogy a sofőrnek jár a borralaló, a műszerfalra rögzített műanyag poharakba kell tenni a „tip”-et. Autópályán haladunk, majd erről letérve egy település vilái közötti szűk utcákban emelkedünk, aztán elmaradnak a házak, és következnek a hajtűkanyarok. Ezek olyan élesek, hogy kisebb járművel is csak úgy lehet befordulni, hogy a járművezetőnek át kell hajtania az ellentétes sávra. Ezért a kanyarok előtt kötelező a dudálás. Elkerülhetetlen, hogy valamelyikben ne kelljen a sofőröknek a meredek lejtőre vajt úton manőverezni, tolatni, vagy néhány centire elszurranni a lefelé jövő busz mellett. Bokrok, cserjék és a táj sajátos növényzete között haladunk, majd drótkerítés és táblák jelzik, hogy beléptünk a szigorúan védett nemzeti parkba. Az út mentén kihelyezett táblákra írt szövegek arra utasítják a turistákat, hogy kizárólag az ösvényen haladjanak.

Fotók: Vajda György

Amúgy a balesetveszélyes talaj és a növényzet sűrűsége miatt máshol nem is lehet. A kisautóknak külön parkolót képeztek ki. Akinek szerencséje van, ide betérhet, akinek nem jutott hely, az út mentén parkol, hogy még érdekesebb legyen a lavírozás. A turistabuszok a felső kapuig haladhatnak, ami előtt egy kis tér van, a szokásos turistabazárral együtt, ahol mindenféle bővli vásárolható. Természetesen a fő attrakció itt a kőzet és a „*Vezúv*” termékéből készült mindenféle giccs (halálfejek, angyalok stb.) no meg a *Lacrima Christi* nevű bor, amelyet kézzel írott címkékkel láttak el (valószínű valamilyen saját termés nedűje lehet).

A belépőjegy ellenőrzése után következik a mintegy félórás gyaloglás az elég meredek és csúszós ösvényen. Nagy a le- és felfelé haladó turistáarádat, és világ minden nációnak képviselőit megtalálhatjuk. Ahol előtűnik a kráter, ott felfogadott idegenvezetők magyaráznak a turistáknak. A magasabb sziklaképződményekből helyenként szeizmográfok állnak ki. Több helyen a sziklamélyedésekben rögtönzött *Szűz Mária*- és *Jézus-oltárok* állnak. Az elfáradt turistákat két kávézó is várja, ahol szuvenírek is vásárolhatók. Az utolsó az ösvény végén van, egy tábla jelzi, hogy innen tovább nem lehet menni. A kutatóknak igen, és az óvintézkedés azért szükséges, mert alig egyméteresre válik a kráterperem. A kilátás pazar, és szerencsénkre – sokak állítása szerint – tiszta időt kapunk. Csodálatosan elénk tárul a *Nápolyi-öböl*, a *Vezúvi-síkság*, a tengerparti települések: *Porticio*, *Resina*, *Torre del Greco*, *Torre Annunziata*, aztán a másik irányban *Ottaviano*, *Boscotrecase*. Ellátni a *Capri-szigetig*, *Ischiáig* vagy akár a *Sorrentói-öböl*ig.

A kráter alját alig lehet látni, érdekesek a lerakódásos rétegek. Az egyik felsőbb csíkról magyarázza az idegenvezető, hogy az 1944-es kitörés előtti alvadt láva szintjét jelzi. Ez alig pár méterrel a perem alatt húzódik, addig szinte teljesen betemetődött a kráter, így közletről is megtapasztalható, hogy milyen erővel lőhet ki a szunnyadó vulkán a magmát és a lerakódott kőzetet. Amúgy nem sokkal a perem alatt egy kis résen ottjártunkkor is pöfékelt a *Vezúv*.

(Folytatjuk)



A vulkáni kráter

A természet kalendáriuma (DCXXXV.)

Kiss Székely Zoltán

*Fák, csillagok, állatok és kövek,
szeressétek a gyermekeimet.*

*Ha messze voltak tőlem, azalatt
eddig is rátok bízam sorsukat.*

Ima a gyermekekért. Az urbánus költő, **Szabó Lőrinc**, az élő és élettelen természetet szólítja meg a gyermekek érdekében.

*Énhozzám mindig csak jók voltakotok,
szeressétek őket, ha meghalok.*

*Tél, tavasz, nyár, ősz, folyók, ligetek,
szeressétek a gyermekeimet.*

Az 1943-ban megjelent **Régen és most** kötetben olvasható vers a négy évszaktot kéri

*Te, homokos, köves, aszfaltos út,
vezesd okosan a lányt, a fiút.*

*Csókkold helyettem, szél, az arcukat,
fű, kő, légy párna a fejük alatt.*

*Kínáld őket gyümölcsrel, almafa,
tanítsd őket, csillagos éjszaka.*

*Tanítsd, melengsd te is, drága nap,
csempészd zsebükbe titkos aranyad.*

*S ti mind, élő és halott anyagok,
tanítsátok őket, felhők, sasok,*

*vad villámok, jó hangyák, kis csigák,
vigyázz reájuk, hatalmas világ.*

1954 óta az **UNICEF** kezdeményezésére szeptember 20-án tartjuk **a gyermekek világnapját**.

*Az ember gonosz, benne nem bízom.
De tűz, víz, ég s föld igaz rokonom.*

*Igaz rokon, hozzátok fordulok,
tűz, víz, ég s föld leszek, ha meghalok;*

*tűz, víz, ég és föld s minden istenek:
szeressétek, akiket szeretek!*

A felnőttek gonosz világával szemben a költő a négy őselemhez fordul engedelemért. **Anaximandrosz** kozmogóniája szerint keletkezésüket, pusztulásukat és harmóniájukat az apeiron szabja meg. A térben és időben végtelen apeiron szülte a hideget és a meleget, ezek elkülönülésével a nedveséget és szárazságot.

Szeptember 21. még a Szűz jegyében esik, de már közel a mérleg hava és véle új határnap: az őszi nap-éj egyenlőség napja. Az a kevés, amit **Mátéről** tudunk, magyarázza, miért épp az apostol kapott helyet szeptember utolsó dekádjában – írja **Jankovics Marcell Jelkép-kalendáriumában**.

Máté, az első evangélium szerzője, adószedő és vámos volt, elengedhetetlen kelléke volt a mérleg. Az ószövetségi idők fizetőeszköze a súlyra mért nemesfém volt: a pénzérmék súlyát is ellenőrizték, hiszen a csalást az érmék körülírásával követték el. Ez lehetett az ok, amely Mátét illetően a jelképekre fogékony korai naptárszerkesztőket befolyásolta.

Az evangéliumok szűkszavú adatait a későbbi legenda-szerzők dúsították fel a tőlük megszokott „ponyvastílusban”. Eszerint Etiópiában hirdette az ígét. Amikor az általa megterített uralkodó meghalt, utóda szemet vetett az elhunyt király keresztény leányára, akit Máté felvett az Istennek szentelt szüzek közé. Mivel a frigy egyetlen akadályja az apostol volt, a király máglyán akarta elégetni; egy legenda szerint azonban Máté imájára a tűz kialudt, és az apostol késő öregkorában halt meg békében. E különös apokrif keletkezésének oka, hogy a Máté-nap a Szűz jegyében esik. Mint ahogy a „tűzoltó” Szűzre vall a kialvó máglya motívuma is. A kép azonban a közelgő őszpontra is ráirányítja figyelmünket, hiszen a nappályá drámai gyorsaságú rövidülése az égi tűz erejének feltűnő gyengülésével jár együtt.

1981-ben az ENSZ Közgyűlésének nyitónapján úgy határoztak, hogy minden év szeptemberének harmadik keddjén ünneplik **a béke nemzetközi napját**. Egy 2001-es határozat értelmében 2002 óta szeptember 21-én tartjuk ezt a napot. Az **ENSZ Közgyűlése** arra kérte az országokat, hogy tekintsék ezt a fegyverszünet és az erőszakmentesség napjának.

*Te tünde fény! futó reménység vagy te,
forgó századoknak ritka éke:
zengő szavakkal s egyre lelkesebben
szóltam hozzád könnyüleptű béke!*

Így indította 1938-ban **Himnusz a békéről** című versét **Radnóti Miklós**.

*Szólnék most újra, merre vagy? hová
tűntél e télből, mely rólad papol
s acélt fen szívek ellen, – ellened!
A szőlőszemben alszik így a bor*

*ahogy te most mibennünk rejtezel.
Pattanj ki hát! egy régesrég képi
kísért a dalló szájú boldogokról;
de jaj, tudunk-e énekelni még?*

(...)Nyarakra gondolunk s hogy erdeink
majd lombosodnak s bennük jární jó,
és kertjeinknek sűrű illatában
fáján akad a hullni kész dió!

*s arany napoknak alján pattanó
labdák körül gomolygó gombolyag,
gyereksereg visong; a réteken
zászlós sörényű, csillogó lovak*

*száguhdanak a hulló nap felé!
s fejük felett surrog és csivog
a fecskéfészkektől sötét ereszt!
Így lesz-e? Így! Mert egyszer béke lesz.*

Ó, tarts ki addig lélek, védekezz!

Szeptember 21. 1883-ban e napon volt **Az ember tragédiájának** ősbemutatója a majdnem tízéves Budapest Nemzeti Színházában. 1984-től e nap **a magyar dráma napja**. **Madách Imre** ritkán természeti képpel kezdte költeményeit:

*Hűs őszi est, a szél sivitva jára,
S kocogni jött szobámnak ablakára;
Szobámban halvány lángú lámpa ége,
Én gondolkodva néztem bús szemébe,
És éjsötét volt lelkem gondolatja,
Előtem állt az inség rémalakja...*

– írta volt **Elveink** című költeményében –



A szőlőszemben alszik még a bor

*Hányan éheznek, fájnak most az éjben,
Míg én világom kényelemmel élem.
Így elmélkedtem s kissé fázni kezdtem.
Egy jó palack bort hát élembe vettem,
És ivogattam mindent elfeledve.
Ah lám az ember ilyen gyenge, gyenge!*

A csillagászati ősz szeptember 23-án kezdődik. Ettől kezdve a Nap a Baktérítő felé távolodik az egyenlítőtől, sugarai egyre laposabb szöveget zárnak be a földtengellyel. Ezért az északi féltekén rövidülnek és hűvösebbek lesznek a nappalok, közelít a tél. A meteorológiai ősz Európában már szeptember elején beköszönt. A régi kelták és a kínaiak viszont már augusztus elején megülték az ősz kezdőünnepét, náluk az őszi nap-éj egyenlőség napja az évszak zenitje, annak eszmei közepét foglalta el. A kínai naptárban például az ősz augusztus 7-én kezdődik, és november 6-ig tart, s az őszpont az évszakot majdnem pontosan kétszer másfél holdhónapra, 46, illetve 44 napra osztja. A kínai és japán ősz a krizantém-ünnepek aranyozzák be. Ez a virág, amelyet Európa csak a XVIII. század végén ismert meg, a japánok és kínaiak „őszirózsája” volt. Nyílásának ideje miatt e gondolatot Európa is átvette, így lett a krizantém őszi szimbólum.

*Őszbe csavarodott a természet feje,
Dérré vált a harmat, hull a fák levele,
Rövidebb, rövidebb lesz a napnak útja,
És hosszúkat alszik rá, midőn megfújta...*

Ezzel a természeti képpel kezdi **Arany János** a **Toldi esztétét**.

*Milliom kis naptól ragyogott a mező:
Akárhova nézett, csak azt látta: ez ő!
Itt egy tócsa tükrén, s felvetődő halán,
Ott egy kis bogáron, s a gyep pókfonalán,
Mindenütt, mindenütt, mindig szeme kilát,
Láthatá a vén nap önnön ia-fiát...*

Szeptember 26. **A tisztá hegyek napja**. Ez a nap a természetvédelem fontosságára hívja fel a figyelmet számos más világnap mellett. A nemzeti parkok illetékesei és a zöldszervezetek kezdeményeznek ezen a napon társadalmi munkát: hulladékot gyűjtenek, tisztítják a természetet.

Csillagászati ősz. Madách melankóliája visszhangzik **Csukás István** soraiból:

*A magasban már az új évszak remek olja felépült;
az ember fázósan jó vacsorára, tüzelőre gondol,
a pázsitot faggyal beretváló hajnalokra, a
postásapkájú délelőttökre, a lassan érkező lázra,
a nyár, no lám, mint egy végrehajthatatlan ítélet, elévült,
az új bírák, a dérpárokás virágok a kerítés
mögött fontoskodnak, az ablakból rájuk látok,
s szorongva cigarettázom, míg felizzó érzékeim loholva
próbálják utolérni az időt, mely mint a vonat utolsó vagonja,
kihúzódik a láthatárból; egy mozdulattá tisztult,
egyetlenegy kristályi moccanással a próbálkozások,
az izgatottan körbefutó lábnyomok végleg elhagyott évadja,
mint mikor az ember a rákövesedett, zsúfolt, ablaktalan házat
lebontja.*

Őszi melankóliába csavarodottan, maradok kiváló tisztelttel.

Kelt 2024-ben, Szent Mihály havának 20. napján



Béke – tünde fény, futó reménység

Épített örökségünk

Egy kővár romjai

Élesd Románia nyugati részén, a Erdélyi-szigethegység északi peremén, a Rév-Báródi-medencében helyezkedik el, melyet délen a Király-erdő, északon a Réz-hegység határol. A két hegység között a Sebes-Körös medre húzódik. Neve a régi magyar Éles személynévből származik, ez pedig az éles melléknévből ered. Régies kicsinyítő „-d” képzője arról árulkodik, hogy a település maga sokkal korábbi keletkezésű, mint 1291. A település első, máig fennmaradt írásos említése az a feljegyzés, amelyet Várad 1291 és 1296 közötti püspökének, II. Benedeknek a bécsi Nemzeti Könyvtárban őrzött kódexe tartalmaz. Ez arról szól, hogy villa Elusd – Elusd község – hívei püspöki gabonatized, azaz dézsma címen tizenkét kereszt gabonát adtak. Ez bizonyíték arra, hogy ekkor már nemcsak hogy a falu és annak római katolikus egyházközössége is létezett, de a település túlélte az 1241-es tatárjárást is.

Nagy-Bodó Tibor

Sólyomkővár története

A mai város közelében emelkedő hegyek között állott és áll romjaiban ma is Sólyomkővár, mely több mint négy évszázadon át volt a Réz-hegység északi és déli oldalán fekvő községek gazdasági és katonai központja. Sólyomkő vártartományának keretében zajlott Élesd története évszázadokon keresztül.

A vidék első urai a dunántúli Geregye nemzetségből valók voltak, ők törekedtek arra, hogy a környéken birtokokat szerezzenek.

A nemzetség legjelentősebb képviselője I. Écs fia, Geregye Pál (1224–1264) volt, aki megszerezte és várbirtokához csatolta többek között a mai Élesd területeit is.

Ő építette a 13. század második felében Sólyomkővárat, akárcsak Adorján, Körössebes, Alsóvalkó és Váralmás várait, uradalma védelmére.

Továbbá a történelemben:

1599-ben Bocskai Istváné lett a vár, aki halála előtt pár héttel Báthory Gábor tette meg örökösének. Őt követte a birtokosok sorában 1610-ben Imreffy János és felesége, Iffiu Katalin, majd Imreffy Mihály lett a földesúr, akinek halála után felesége, Zólyomi Erzsébet lett a birtokos.

Az 1657. október 28-i erdélyi diéta II. Rákóczi Györgynek ítélte az uradalmat.

1660-ban Kemény János erdélyi fejedelem birtoka lett, akinek papja az első felszólításra átadta a várat a törököknek.

1660 és 1692 között a vár és annak birtokai – köztük Élesd is – török uralom alatt volt.

1692-ben, amikor Váradot a törököktől visszafoglalták, Élesdnek csupán kilenc lakosa maradt életben, de a község népessége gyorsan pótlódott a környék magyar falvaiból.

A II. Rákóczi Ferenc vezette szabadságharc idején (1703–1711) a fejedelem birtoka és kuruc fészek volt a vár.

1709. augusztus 2-án Kriechbaum tábormok közel 3 ezer katonával Élesd közelében haladt Nagyvárad irányába, amikor Bagossi András vezérlete alatt álló ötszáz sólyomkői kuruc lovas támadt rájuk Élesd és Tinód között, de a labancok visszaverték őket. A szabadságharc leverése után a vár utolsó kapitánya Horváth György volt, ő a várat a császáriaknak átadta, azok 1711-ben Löwenburg császári tiszttel vezetésével lerombolták.

Az uradalom három részre szakadt, az északi terület Micske központtal külön uradalom lett, a hegyvidéki, románok lakta falvak szintén kiváltak, és Báródság néven önálló kiváltságos román nemesi kerületet alkottak.

A maradék uradalom a Bánffy család birtokába került, az okiratok szerint 1717-ben Bánffy György tulajdonába került Körösbánlaka, Brátka, Csarnóháza, Élesd, Nagyfeketepatak, Élesdlok, Sólyomkőpestes és Tinód.

A család a rommá lett sólyomkői várból Élesdre helyezte át gazdasága központját. Ekkor költöztették át Élesd falut a Körös mellől a mai helyére, Nagyváradtól mintegy negyven kilométerre keletre, a Sebes-Körös jobb partjára.

Sólyomkő várának alaprajzi elrendezése ma már nem ábrázolható meg, de a falak maradványai egy szabálytalan, téglalap alakú alaprajzot mutatnak.

A vár bejárata a keleti, könnyebben megközelítő oldalon lehetett, miután a többi részeken falai a meredek szikla széleire épültek.

A kaputorony előtt egy széles és mély, részben már feltöl-

tódott sziklaárok figyelhető meg, amely felett a szokásos módon ácsolt fahíd vezetett a felvonóhíddal is védett bejáráshoz.

A falakat bástyák is erősíthették, és a falakon belül a várúr palotája, a lovagterem, az őrség szobái és egyéb gazdasági rendeltetésű helyiségek lehettek. Sajnos mindezekből ma már semmi sem maradt meg, csupán az alapfalak egy része és az árok látható...

Pál comes 1242 és 1276 között építi fel a várat

Sólyomkő, mint említettük, a 13. században ideszármazott dunántúli Geregye nemzetség birtokszerzeményei közé tartozott.

Különösen Écs fia, Pál comes igyekezett a tatárjárás után a Berettyó és a Sebes-Körös völgyében minél több királyi birtokot megszerezni, elsősorban a két folyó közötti lakatlan területeket. 1242 és 1276 között Pál comes birtokainak védelmére felépítette Sólyomkő várát, melyet nem sokkal ezután, 1277 körül a Borsa nembeliek szereztek meg.

Első várnagyát 1306-ban említik

Kiss Gábor az *Erdélyi várak, várkastélyok* című könyvében tesz említést arról, hogy amikor III. Endre (András) király 1291-ben Nagyváradon a bárókkal, valamint Bihar, Kraszna, Szolnok, Szatmár és Szabolcs vármegyék nemeseivel gyűlést tartott, már ott volt közöttük Sólyomkő várának új birtokosa, a Borsa nembeli Jakab – másként Kopasz – főlovászmester, a későbbi nádor is.

Első ismert várnagyát – castellanus de Solumkeu – azonban csak 1306-ban említik az írások, amikor egyedüli birtokosa Kopasz nádor, várnagya és serviense pedig Pál mester.

Károly király további két erődítményt épített

Írott dokumentumok tanúskodnak arról, hogy miután Kopasz nádor Csák Máté pártjára állva hűtlenségbe esett, 1316-ban Károly király haddal támadt ellene, és a Debrecen melletti csatában legyőzte az Ákos nemzetség Erne ágával, Petne fia Péter zempléni főispánnal, Lotárd bán fiával és a másokkal szövetkezett lázadók seregét.

A vesztett csatából Kopasz nádor előbb Adorján, majd Sólyomkő várába menekült.

A király a várat körülrátta, és vele szemben két kisebb erődítményt emeltetett, amelynek egyikében a Gulkeled nembeli Joachimot, másikba pedig Apay fia Istvánt nevezte ki várnagynak.

A nádor segítségére érkezett Moyusnak csak az István által védett erődítményt sikerült megszállnia, a Joahimét nem, aminek következtében a király el tudta foglalni Sólyomkő várát, amelyet ez időtől kezdve királyi várnagyok kormányoztak.

A birtokcsere

Szintén Kiss Gábor közléséből derül ki az is, hogy Zsigmond király 1389-ben Castrum regale Solyomkevt és tartozékait Kaplai János szörényi bánnak adományozta.

Az 1403. október 14-i oklevél azonban már ismét királyi várnak mondja, és mint ilyet adta 1406-ban Zsigmond király Szántai Laczk fia Miklós fia Jakab erdélyi vajdának és testvérének, Dávid mesternek a Baranya megyei Nekcse várért cserébe.

A Kaplai család ez évben a boszniai káptalan előtt eredménytelenül tiltakozott az adományozás ellen, mert 1407. június 13-án a birtokcsere megtörtént.



Családok közötti viszálykodások

A várat nem sokáig birtokolták a Szántaiak, miután a király 1413-ban elvette tőlük, és felét 1453-ban Kusalyi Jakcs Lászlónak és Losonczy Bánffy Istvánnak zálogosította el.

Úgy látszik azonban, hogy a két család között viszálykodás támadt, mert 1452. november 17-én Hunyadi János kormányzó meghagyta a kolozsmonostori konventnek, hogy szólítsa fel Kusalyi Jakcs László és András nevében Losonczy Bánffy László fia Istvánt és fiait, hogy Sólyomkő várán, valamint Micske nevű településén osztozzanak meg.

Nem lehet tudni, hogy a vár miként kerül vissza a Drágffyak tulajdonába

Losonczy Bánffy László fia István 1458. június 23-án az egri káptalan előtt Sólyomkő vár és tartozékainak fele részét feleségének, Margit asszonynak, námai Kompolthy János özvegyének adta.

1466-ban már Bélteki Drágffy János birtokában találjuk, de hogy mi módon került a kezébe, azt nem tudni.

Ez évben, vagyis 1466-ban ugyanis a Drágffyak amiatt panaszkodtak a királynak, hogy e várat a tartozékaival együtt visszaszerezték ugyan a Losonczy Bánffyaktól, de ezek a vár egyes tartozékait mégsem akarták nekik átadni.

Ugyanitt röviden még meg kell jegyezzük azt is, hogy a vár 1484-ben már a Kusalyi Jakcsok és a Bélteki Drágffyak tulajdonában van.

Demján László műemlékvédő építész kiegészítése:

Későbbi erdélyi fejedelmünk mélyen töprengő, súlyos gondolatait adhatta vissza Móricz Zsigmond a Tündérkert trilógiájában: „Viharmadár..., ezen segíteni már nem lehet... Hajnalban Sólyomkő feltűnt, kis udvarháza tornácán mintha állna valaki, szoruló szívvel nézett oda fel, de meg nem állt, be nem fordult, gyötrő szívvel továbbbúgott...”

Ez a kis gondolat is elének festi a közel ezeréves királyi vár életútját, a császári arroganciával történt teljes felrobbantásáig, eltiprásáig.

Az Erdélyben portyázó török sereget végigkísérő Evlija Cselebi krónikás a következőket írta a várról: „Ez a Sólyomkővár nagyon erős hely... Benne most ezer válogatott török vitézünk van, egy dzsámija, gazdag szertára és legjava magyar ágyúik vannak. Nagyon erős vár ez, melynek egy hegy aljára hajló kisebb magaslata van, a hegyen szőlők vannak, árucsernők csársija, bazárjai és más középületei...”

Természeti adottságát, sziklaszirtre épített többlépcsős erősségét, mérnöki várszerkezetét csak dicsérni lehet. Talán legizesebben Orbán Balázs eleveníti fel a táj és a vár összenőtt szimbiózisát: „...Sólyomkő tetőcsúcsához egy északkeletre lejtősülő fennlep van csatolva. Ezen van elhelyezve Sólyomkő vára... nyugati élén egy a mélység felé kihajló sziklagerincz vonul a tetőcsúcsához. E gerinczre volt elhelyezve a tetőn feküdt toronyerőddel összefüggésben állott várfal... A válogatott lapos kövekből forró mésszel épült fal ol széles és oly szilárd, hogy annyi századok viharcsapkodásai után is bonthatatlanul daczol...”

És mi, a szerencsés utókor csak büszkén állunk őseink előtt, és így adhatjuk tovább ezeket a kitörölhetetlen örökségeinket, jussunkat az unokáink unokáinak is.

Tavaly január végén az élesdi önkormányzat az országos helyreállítási terv (PNRR) megnyert pályázatából finanszírozva tudja helyreállítani és kiegészíteni az omlásveszélyes falakat, újjáépíteni a 13. századból fennmaradt vármagot, a váron belüli ösvényeket és Sólyomkőpestesről a várhoz vezető út kiépítését.

Milyen szerencsések vagyunk, vagy talán az országosan egy főre jutó műemlékek elhelyezkedése a magyarázata mindannak, hogy a pályázati kiírások min. 60 százalékát erdélyi várak, kastélyok, templomok nyerik. Ez a mi történelmünk!

* A rendelkezésünkre bocsátott dokumentációkért külön köszönet Keresztes Géza műépítész, műemlékvédő szakmérnöknek; az illusztrációkat, a régi és a mai képeket Demján László műemlékvédő építész és Vetési László református szórványilekész, a romániai református egyház szórványügyi előadója a saját munkájukból és gyűjteményükből küldték el a szerzőnek. Összeállításunkat – újabb információkkal, a település templomaival és nem utolsósorban a temetőjével – dr. Kálmán Attila tanár-történész és Demján László műemlékvédő építész meglátásaival egy későbbi lapszámunkban még kiegészítjük.



FEHÉR FEKETE

Szerkeszti: Kiss Éva 1120.

Egy közmondást idézünk a fősorokban.		1	CSONGRÁD MEGYEI VÁROS	RÓMAI 1100 ... MARS! (EREDJI)	NÉMA SÍPI	VÉGTAG	TÉNYEZŐ
2	A	VAN ESZE VÍZIO			HANGTALAN RITUS! RÉGI ERŐD		
A PÓK MŰVE				FIÓK TARTALMAI ILION		A NAGY VARÁZSLÓ KÁZUS	
MÉLY NŐI ÉNEKHANG			RÓMA FOLYÓJA VALÓDI				
PARIPA		PUSZTÍTÁS IGEVÉGZŐDÉS LEHET				EZERI FÉRFINÉV (FEBR. 25.)	
BARÁT (SPANYOL) IGEKÉPZŐ				MONDA ... DELON (SZÍNÉSZ)			
		ÉTEL (BIZ.) SZIGET (OLASZ)			KOCKÁZTATT PÉNZ KOCSONYÁSODIK		
RÓMAI 501		MAGYAR MEGYE ÜRES TÉR!				BESZÍVI! EZ VAN MOST	
FELNŐTT DIÁKOK ISKOLÁJA				ÉDENI GYÜMÖLCS SVÁJCI VÁROS			KORLÁTOZÁS NÉLKÜLI
ÉVEINK SZÁMA			HINDU FŐISTEN PEKING LAKÓJA				EGYESI ZAMAT
TOVA		ÁZSIAI NAGY ÁLLAM ELGONDOLÁS				NÉVELŐ LE	
ÉSZSZERŰ SÉG (LATIN) CÉRNA TÁRSA				ÖRLEMÉNY ERRE A HELYRE			
		ÉTELT FOGYASZTANI ÓMEGA ÉS ALFA			GYULLADÁS CÉGFÉLE (RÖV.)		
HUSZÁR-PARANCS			SZÍNDARAB FÉLSZI!				
L. N. J.	I					JÓTÉKONYKODIK	

PÁLYÁZATI REJTVÉNY

PÁLYÁZATI SZELVÉNY		NÉMET OPERASZERZŐ (1.)		1	2	3	4	F	5	6	7	8	T
11	M	12	13	14	15		16		17			18	
19							20					21	22
23							24					26	
27					28		29			30			P
31				32					33			34	
35		36					37		38			39	
A			40			41		42			43		44
45	46				47	48		49			50	51	
52	F				R			Á		S			A

VÍZSZINTES: 1. A szerző vígoperája 1789-ből. 9. Felső társadalmi réteg. 10. Vízet eltávolít az edényből. 11. Zseniális német zeneszerző (Wolfgang Amadeus). 16. Halom. 18. Magad. 19. Sárgásbarna szín. 20. Folyómedret tisztít. 21. Szilaj. 23. Észak-európai főváros. 24. A bárium vegyjele. 25. Latin csont. 26. Magyaros dal. 27. Részben vonzat! 28. Tipor. 30. Magas növényen. 31. Járnai kezd! 32. Összevissza írogat. 33. Előrejutó. 35. Csaholó. 37. Ide-oda lenget. 39. Finom tengeri hal. 40. Pengetős húros hangszer. 42. Erőgép. 44. Cégféle (röv.). 45. Ősi fegyver. 47. Arrafele! 49. Ere! 50. Dél-afrikai növény. 52. Háromfelvonásos vígoperája.

FÜGGŐLEGES: 1. Bálna. 2. Eblak. 3. Könnyező. 4. Nedvszívó papír. 5. Mint. 6. Szerbiai város. 7. Növény része. 8. Nem érdekel. 12. Állam. 13. Magyar megye és város. 14. Falusi öreg ember. 15. Árpaszemek! 17. Hím juh. 19. Sok író közös hőisére szerzett operája. 20. A kertben dolgozik. 21. Vasúti szerelvény. 22. Operáinak szövegírója (Lorenzo). 24. Hím állat. 26. Határozórag, a -nél párja. 28. Uralkodó ülőhelye. 29. Nehéz, de lány fém. 30. Trója veszte. 32. A Biblia legrégebb fordítása. 33. Visszafelé. 34. Magyar város. 36. Kismértékben. 38. Föld alatt lakó állat. 41. Félig tróger! 43. A rádium és a kén vegyjele. 46. Benyit! 48. Költői sóhaj. 51. Lärmázás kezdődik!

L. N. J.

A pályázati rejtvényben szereplő helyes megfejtéseket 2024. október 3-ig a Népújság címére (Dózsa György u. 9. szám) beküldők közül két személy egy-egy könyvet nyer. A pályázati szelvényt – a pályázat címével együtt – kérjük kivágni és a borítékra ráragasztani.

A két rejtvény azonos számú meghatározásait keverve közöljük. A megjelölt négyzetekbe kerülő betűket folyamatosan összeolvasva Petőfi Sándor egyik művének a címét kapjuk. Könnyítésül egy betűt előre beírtunk.

VÍZSZINTES: 1. Rögtön, nyomban – Börtön. 7. Áll ellentéte – Vetni kezd! 8. Szlovák miniszterelnök (Robert) – Olvasztókemence. 9. Az oxigén, a nitrogén és a bór vegyjele – Kissé nógat! 11. Lóbetegség – Rés, népiesen. 12. Sötétkék szőlőfajta – Származik. 14. Állóvíz – Hátra futó! 15. Öntöz – Kéverakás. 18. Halogén elem – Ruhakapocs, rögzítőeszköz. 19. Franciaországi város – Távol tart, kirekeszt. 22. Izomkötő szalag – Rögdarab! 23. Vízszél – Dal. 25. Beleegyvezést jelölő szó – Ötörái ital. 27. Nesz – Kam-bodzsai, spanyol és ománi gépkocsijelzés. 28. Könnyű testmozgás – Portékát kínál. 30. Téli csapadék – Páratlan gála! 31. Panaszkodik, zsörtölődik – Útnak indul.

FÜGGŐLEGES: 1. Apró magvú déligyümölcs – Kosmetikummarca. 2. Muzsikál – A Jupiter egyik holdja. 3. Norvég és francia autójelzés – YK. 4. Mely helyen – Nikkel és kálium vegyjele. 5. Szerves oldószer – Vallásos elmélyülés. 6. Keservesen sír – Fut, nyargal. 10. Rézötvetet – Nemzetközi üzletlánc. 13. Terepjáró autó – Világtenger. 16. Katonának behív – Zacsó. 17. Tanítás – Asztalterítő. 20. Durva taszítás – Kémiai reakcióba nem lépő anyag. 21. Korallzátony – Lefele dől. 24. Régi történet – Udvariatlan, faragatlan. 26. Kapufa egynemű hangzói – Részben kétélű! 29. Üres ler! – Ante meridiem.

Koncz Erzsébet

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20				21	
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

1	2		3	4	5	6
7			8			
9		10		11		
12			13		14	
	15			16		
17		18				
19	20			S		21
22			23		24	
25		26		27		
28			29		30	
31						

A JOUBERT BÚR TÁBORNOK SZAVAI

című pályázat nyertesei:

Kozma József,
Székelytompá
Varga Attila,
Szászrégen, Radnótfáji u.

A pályázati rejtvény megfejtése:

MINDENT MEG LEHET TANULNI, MÉG AZ ERÉNYT IS.

Kérjük a nyerteseket, jelentkezzenek a 0265/268-854-es telefonszámon.

Megfejtések

a szeptember 13-i számból:

Ikrek:

Az úri csavargó

Skandi:

A szeretet nagyobb kényszer, mint a zsarnok dühe.

KOBÁK KÖNYVESBOLT



Marosvásárhely,
Győzelem tér
18. szám,
www.bookyard.ro

Demjén Attila és Gidófalvyné Pataky Etelka közös emléktárlata

Emléktábla-avatás és festménykiállítás Dicsőszentmártonban



Dicsőszentmártoni születésű képzőművészek munkásságát elevenítette fel a város magyar közössége szeptember elsején. Demjén Attila kétszeres Munkácsy-díjas festőművész halálának évfordulóján emléktáblát avattak a református templomban. Ezt követően a Magyar Kultúra Házában Gidófalvyné Pataky Etelka festőművésszel, az erdélyi udvarházak mesterei megörökítőjével közös emlékkiállítást nyitottak meg, mely szeptember 29-éig megtekinthető.

Szer Pálosy Piroska

Demjén Attila portréfestő, a tájak szerelmese

Demjén Attila festőművész életéről és munkásságáról fia, Demjén Zoltán mesélt. Demjén Attila 1926. április 10-én született Dicsőszentmártonban, iskoláit Bukarestben és Kolozsváron végezte. Első sikerét 1941-ben diákként élte meg Kolozsváron, a város idegenforgalmi plakátpályázatán nyert a pályázó képzőművészekkel szemben. Szervátiusz Jenőhöz önkéntes szobrász-inasként járt szabadidejében, a

mester úgy vélte, „jól érzi a fa lelkét”, ezért biztatta az alkotásra. A front közeledtével elhagyták Erdélyt, és az anyaországban, Szentgotthárdon fejezte be középiskolai tanulmányait, ahol megismerkedett a Szépművészeti Múzeum oda menekített kincseivel, ugyanakkor elhatározta, hogy a Képzőművészeti Főiskolára jelentkezik, ahová 1947-ben fel is vették. Mestere volt Bernáth Aurél és Berény Róbert, akik nem mindennapi portréfestőt láttak az ifjú tehetségben, és nem is okozott csalódást, ugyanis a Reggeliző család című, 1951-ben készült diplomamunkájára a Munkácsy-díj második fokozatát kapta, valamint egyéves ösztöndíjat és egy műtermet Budapesten, a Bosnyák tér közelében. Itt született meg a Gábor Áron című kompozíció, amellyel a Munkácsy-díj első fokozatát nyerte el, és az 1953-as bukaresti Ifjúsági Világtalálkozón a műve szintén első díjat nyert. A Szijsz Rezső könyvében olvasható életrajzi adatok szerint művészetét jelentősen befolyásolták az Olaszországban, Németországban, Franciaországban eltöltött évek, de sokat alkotott Magyarországon is. A tájak szerelmese, továbbá nagyszerű portréfestő volt, és megmaradt a természethű ábrázolásmód mellett. 1973. szeptember 1-jén hunyt el Budapesten,

sírja a Farkasréti temetőben található.

Pataky Etelka – az udvarházak festőművésznője

Szász Tünde unitárius lelkész Pataky Etelka életútját ismertette az egybegyűltekkkel. A festőművész 1898. május 28-án született Dicsőszentmártonban, édesapja désfalvi Pataky Sándor főszolgabíró, édesanyja gergyóalfalvi Gál Etelka polgári iskolai tanár volt. Tanulmányait szülővárosában, valamint Olmützben és a müncheni Neimeier intézetben végezte. Művészi pályáján Romek Árpád indította el, 1914–1915 között Münchenben Fritz Bergner de Latour magániskolájában tanult festeni, majd felvették a Budapesti Képzőművészeti Akadémiára, ahol Deák Ébner Lajos tanítványa volt, de rajta kívül Romek Árpád, Tatz László és Réti István is foglalkozott a tehetséges növendékekkel. 1923-ban a nagybányai művésztelepen képezte magát, ahol Thorma János volt a mestere. 1919-ben ment férjhez Gidófalvy István földbirtokoshoz, a kolozsvári közjegyző fiához, akivel 1944-ig Dobokán éltek, majd Magyarorsáron, 1949-ben azonban családjukat kitelepítették, és kényszerlakhelyre Marosvásárhelyre kerültek.

Pataky Etelkát műértő közönsége és kritikusai az udvarházak festőművésznőjének tartják, mivel gyakorta örökítette meg a vidéki nemesség jellegzetes lakóhelyét, a kúriákat, udvarházakat – jellemezte művészetét Sas Péter életrajzi írásában. Valamennyi alkotásán a természet harsogó zöldje, tündöklő, színpompás virágok is megtalálhatók, melyek Thorma János, a nagybányai festőiskola mesterének tanítását idézik. Az otthon nyújtó dobokai Gidófalvy-ház, a Kis-Küllő menti vidám tornácos házelők, a magyarsárosi Pataky-kúria, az otthon melegét árasztó megannyi alkotása művészi teljesítményének

ékes bizonyítéka. Legnagyobb méretű és legszínesebb alkotása az az életkép, amely rádióhallgatókat örökít meg, ez volt az első festmény, amely a korabeli technikát megörökítette. A legkilátásalanabb időkben is képes volt dolgozni, maradandót alkotni. 1984. április 11-én hunyt el Dicsőszentmártonban. Legyen ez a kiállítás kései főhajtás Erdély egyik 20. századi nagyszónya előtt – hangzott el a méltóságok során.

A két festőművész közös kiállítása szeptember 29-éig megtekinthető a Republicii/Köztársaság utca 78. szám alatt, a kifüggesztett nyitvatartási rend szerint.



Fotók: Demjén Zoltán

Vincze Loránt EP-képviselői irodájában is aláírhat az RMDSZ-nek

Ha támogatni szeretné az RMDSZ indulását a novemberi államelnök-választáson és a decemberi parlamenti választáson, Marosvásárhely központjában, a Forradalom utca 1. szám alatt is megteheti a fennmaradt egy héten. Vincze Loránt európai parlamenti képviselő munkatársai hétköznaponként 10-14 óra között várják Önöket képviselői irodájában.

Írjon alá Ön is!
Győzzön a józan ész!



**MINDEN
HÉTKÖZNAP
10:00-14:00
ÓRA KÖZÖTT**

VINCZE LORÁNT

Forradalom utca, 1. szám



Hat kiemelt ügyvezető elnök az EB-ben

Ursula Von der Leyen második bizottságában hat kiemelt ügyvezető alelnök lesz, megszűnik az alelnöki tisztség.

Az elnök azzal magyarázta a szerkezeti változtatást, hogy az új szerkezetben mindenkinek együtt kell majd dolgoznia, megszűnik az a szétredezethez, ami az előző bizottságokat jellemezte. A hat ügyvezető alelnök kiválasztása sem mentes a meglepetésektől.

Bár a biztosi kollégium tagjainak csak 40 százaléka nő – azaz a nemek közötti egyensúlyt nem sikerült megvalósítani –, a hat kiemelt ügyvezető alelnök közül négy nő lesz. Közöttük a román *Roxana Minzatu*, aki a szociális unióért és a gazdasági átálláshoz szükséges képességek fejlesztéséért felel majd, illetve a finn *Henna Virkkunen*, aki az EU technológiai szuverenitásának elérését, a demokráciát és azon belül a jogállamiságot és a biztonságot felügyeli majd.

Az első számú ügyvezető alelnök, vagyis a bizottság második embere a spanyol *Teresa Ribera* lesz, aki egyszerre lesz felelős a következő bizottság első számú prioritásának számító versenyképességért, a tiszta ipari és a digitális átállásért és a versenypolitikáért. Az észak-kajai Kallas az EU kül- és biztonságpolitikai főképviseelőjének tisztsége mellett a bizottság egyik ügyvezető alelnöki posztját is megkapja. Von der Leyen két olyan férfi jelöltet is ügyvezető alelnöki rangra emelt, aki nem volt tagja az előző testületnek. Az egyikük Giorgia Meloni embere, az olasz *Raffaella Fitto*, akire a kohéziós politikát és a reformokat bízta, a másik az eddigi francia külügyminiszter, *Stéphane Séjourné*.

A névsor bemutatásával és a napokon belül várható szlovén véglegesítéssel, megkezdődik az a folyamat, amelynek végén jobb esetben még idén hivatalba léphet a második Von der Leyen-bizottság.

Ehhez előbb a jelölteknek át kell menniük a parlamenti szakbizottsági meghallgatások szűrőjén. A szakbizottsági vizsga sikeres letételéhez a szakbizottsági tagok kétharmados támogatottsága kell. A meghallgatásokra előreláthatólag októberben kerül sor. (Forrás: Szabad Európa)

Megvédjük a székely zászlót!

Különösebb meglepetés nélkül, felkészülten fogadtuk a román állam egyik intézményének, Maros megye prefektusi hivatalának támadását a székely zászló ellen.

A román állam civilnek álcázott represszív szerve, a Kovászna, Hargita és Maros Megyei Románok Polgári Fóruma feljelentést nyújtott be Maros megye prefektusához, amelyben azt kéri, hogy távolítsa el Makfalva község egyik parkjából a székely zászlót, amelyet évekkorábban a Székely Nemzeti Tanács ajándékozott a községnek.

A Maros megyei kormány megbízott, Ciprian Dobre, Vass Imre polgármesterhez címzett átirata arról tanúskodik, hogy a gyűlölet nem jó tanácsadó. A levél egyrészt az „ügynevezett székelyföld” szóösszetétellel ismételi a Székelyföld létezését megkérdőjelező román hatalmi szófordulatot, másrészt viszont idézi azt a törvényt, amely szabályozza idegen államok zászlainak használatát Romániában. Ismételten tudomására kell hoznunk Románia kormányának, hogy Székelyföld létezik Románia kellős közepén, de nem idegen állam, hanem több mint száz éve része Romániának.

A román kormány képviselője is érzi, hogy jogi érvelése nem támadhatatlan, ezért még azt is hozzáteszi,

hogy amit nem szabályoz a törvény, az tilos. Jelezni szeretném, számos olyan egyéni és társadalmi cselekvés van, amelyet nem szabályoz törvény, ám igen furcsa lenne azt hangsúlyozni, hogy ezek tiltottak. Bármennyire is eredeti a Ciprian Dobre prefektus által hangoztatott jogelv, meggyőződésünk, hogy ez kivitelezhetetlen, ennek a jogsértő elvnek hivatalos állami okiratba foglalása pedig sérti a jogállamiság elvét.

Helyeseljük Vass Imrénék, Makfalva polgármesterének válaszlevelét, amely hangsúlyozza, hogy semmilyen törvénytelenéget nem követtek el, és a leveléhez mellékeli Kincses Előd ügyvéd jogi véleményezését, amely álláspontját alátámasztja. Mi készek vagyunk minden erkölcsi és politikai segítséget megadni a továbbiakban Makfalva polgármesteri hivatalának. Ebben a pillanatban készen áll 20 darab, a Makfalván kihelyezett hasonló székely zászló, amelyet Székelyföld különböző településein fogunk elhelyezni.

Készen állunk, hogy politikai és jogi ellenlépéseket tegyünk a székely zászlót ért, minden román állami támadás ellen.

Izsák Balázs,
a Székely Nemzeti Tanács elnöke

Szombaton minden a színházról szól a közmédiában

Hazai szerzők műveivel és tematikus beszélgetésekkel ünneplik a közmédia csatornáin szeptember 21-én az idén 40 éves magyar dráma napját. A Médiaszolgáltatás-támogató és Vagyonkezelő Alap (MTVA) ezzel is kapcsolódik ahhoz a törekvéshez, amelynek célja, hogy ezen a napon ráirányítsák a figyelmet a magyar drámairodalom értékeire.

Száznegyvenegy évvel ezelőtt, 1883. szeptember 21-én mutatták be Az ember tragédiáját, a magyar irodalom dráma műfajának kiemelkedő művét, Madách Imre legismertebb alkotását. Pontosán negyven éve a Magyar Írók Szövetségének kezdeményezésére ezen a napon ünnepljük a magyar dráma napját. A közmédia csatornáin kivételes tartalmakkal készülnek a jeles napra.

A *Dunán* már kora reggel, 7.50-kor Csöre Gábor kalauzolja el a nézőket Az ember tragédiája című mű születésének titkaiba és a művészek számára hordozott jelentéseibe a Magyar Krónikában.

20.45-től a magyar dráma születésének évtizedéből – azokból az időkből, amikor az ünnepelt vándorszínész beleszeret Szilvay professzor gyámleányába – érkezik a közönségkedvenc Liliomfi, Makk Károly rendezésében felejthetetlen szereplőgárdával: Darvas Iván, Krencsey Marianne, Dajka Margit, Pécsi Sándor, Balázs Samu, Soós Imre és Ruttkai Éva emlékezetes alakításával.

22.35-től az 1981-ben Oscar-díjat nyert Mephistót láthatják a nézők a Dunán. A magyar-osztrák-német játékfilmet Szabó István rendezte, operatőre Koltsai Lajos volt. A történet szerint a tehetséges fiatal színész ambícióit nem elégítik ki a hamburgi színházban játszott szerepek. Berlinbe szerződik, hogy eljátszhassa élete nagy szerepalmát, a Mephistót. Mérheterlen becsvágy fűti, és sikerei miatt észre sem veszi, miként keveredik bele egyre jobban a politikába, és köteleződik el egyre inkább a náci mellett. A főszereplők: Klaus Maria Brandauer, Bánsági Ildikó, Krystyna Janda, Rolf Hoppe, Cserhalmi György és Andorai Péter.

Az *M5* kulturális csatornán 13.45-től látható a Tökéczi és Takaró: Történelem és irodalom mindenkinél – Madách: Az ember tragédiája című műsor. Majd 14.20-tól a Thália Színházban színpadra vitt és nagy sikerrel játszott Bánk bánt tűzi műsorára a csatorna. A 20 órakor kezdődő A tragédia rejtélye című ismeretterjesztő filmből megtudhatják a nézők, hogy Madách életének fő műve Arany János gondozásának köszönhetően rögtön nyomtatásra is került.

22 órától a Nemzeti Színház nyitólőadása, Az ember tragédiája várja a nézőket az M5-ön. 2002-ben a Nemzeti Színház ünnepélyes megnyitóján Szikora János állította színpadra a leghíresebb magyar drámát. A modern felfogású rendezés a színpadtechnika lehetőségeinek ki-

aknázásával különleges élményt nyújtott az irodalom- és színházkedvelő közönségnek. Ikonikus sztárok egész sora szerepelt ebben a darabban, köztük: Alföldi Róbert, Básti Juli, Bodrogi Gyula, Gubik Ági, Hirtling István, Pap Vera, Rakányi Gellért, Szarvas József, valamint a Szegedi Kortárs Balett.

A *Duna World* 11 órától vetíti a Magyar klasszikusok új köntösben – Madách Imre első és második részét. 12.20-tól a Dúvad című magyar film dráma látható. Este 11 óra után a MTVA gyártásában készült nagy sikerű Álmodói sorozat Madách Imréről szóló epizódját tűzi műsorára a csatorna, mintegy bevezetésül a 23.10-kor kezdődő Madách Projekt 2023 című előadáshoz. 2023-ban Madách Imre születésének 200. évfordulója alkalmából egyedülálló nemzetközi színházi produkció született a 10. Színházi Olimpián. Tizenegy ország színművészeti hallgatói adták elő Az ember tragédiájának színeit saját kultúrájuk szűrőjén keresztül. A hatóság előadást televíziós premierként az M5 kulturális csatorna mutatta be először tavaly. Idén a Duna World a Madách Projekt 2023 – Az ember tragédiája a rendező szemével készült összeállítással vezeti fel az egyedülálló színházi koncepciót, amelynek értelmében minden egyes szint más-más ország színművész hallgatói adták elő az általuk megálmodott díszlettel, jelmezekkel, a saját anyanyelvükön.



MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

Hirdetés

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti a nyilvánosságot, hogy környezetvédelmi engedélyre nyújtott be kérelmet a „Közúti rendszer felújítása a DJ151D jelzésű Nyárádtó – Ákosfalva közötti megyei úton, Maros megye - I szakasz” című projektre, amelyet Maros megyében, Dózsa György községben, a DJ151D 1+323 és 2+840 km szakaszon javasolnak kivitelezésre.

A javasolt projektre vonatkozó információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén, hétfőn 9.00-15.00 óra között, keddtől péntekig 9.00-12.00 óra között, valamint a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén, hétfőtől péntekig 8.00-16.00 óra között.

Az érdekelt személyek megjegyzéseiket a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyére küldhetik postán vagy az office@apmms.anpm.ro e-mail-címre, illetve faxon a 0265-314-985 számra.



Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK



MAROS MEGYEI TANÁCS
MŰSZAKI IGAZGATÓSÁG
MEGYEI UTAK SZOLGÁLAT

Közlemény

A MAROS MEGYEI TANÁCS értesíti a nyilvánosságot, hogy környezetvédelmi engedélyre nyújtott be kérelmet „Az árkok újraméretezése a DJ173 megyei út mentén, Lenes településen, Mezőrücs községben” című projektre, amelyet Maros megyében, Mezőrücs községben, Lenes faluban, a DJ173 Beszterce-Naszód megye határa - Mezőkirályfalva - Mezőrücs megyei úton javasolnak kivitelezésre.

A javasolt projektre vonatkozó információk megtekinthetők a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyén, hétfőn 9.00-15.00 óra között, keddtől péntekig 9.00-12.00 óra között, valamint a Maros Megyei Tanács Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz. alatti székhelyén, hétfőtől péntekig 8.00-16.00 óra között.

Az érdekelt személyek megjegyzéseiket a Maros Megyei Környezetvédelmi Ügynökség Marosvásárhely, Hídvég utca 10. sz. alatti székhelyére küldhetik postán vagy az office@apmms.anpm.ro e-mail-címre, illetve faxon a 0265-314-985 számra.



Az ELNÖK nevében
Szász Zoltán Tibor
megyemenedzser

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

Ovidiu Georgescu
ALELNÖK

Magyar dráma napja
SZEPTEMBER 21.

radio.kptv.ro
THE ROCK STATION
radio.kptv.ro

Eladási közlemény

A Maros Megyei Közpénzügyi Hivatal székhelyén (Marosvásárhely, Dózsa György utca 1-3. szám) szeptember 30-án 11 órakor nyilvános árverésen értékesíti az alábbi cégek ingó javait, a költségvetéssel szembeni adósság behajtása céljából:

COUNTRY KITCHEN KFT., adószám: 39709033:

dupla elektromos mélyszűtő (fritőz), kikiáltási ár: 4.670 lej + héra; központi elszívó ventilátorral, kikiáltási ár: 3.476 lej + héra; professzionális blender 2 literes üvegedénnyel, kikiáltási ár: 236 lej + héra; professzionális blender 5 literes inoxedénnyel, kikiáltási ár: 265 + héra; G/supreme kombinált konvekciós sütő, kikiáltási ár: 10.313 lej + héra; kétajtós fagyasztószekrény, kikiáltási ár: 4.912 lej + héra; 700 literes professzionális hűtő, kikiáltási ár: 4.553 + héra; professzionális hűtő, kikiáltási ár: 5.330 lej + héra; 2 darab dupla grillező, kikiáltási ár: 1.629 lej + héra; Brother multifunkcionális nyomtató, kikiáltási ár: 732 lej + héra; 2 darab hidegen megmunkáló gép, kikiáltási ár: 12.767 lej + héra; inoxasztal polccal, kikiáltási ár: 1.293 lej + héra; pohármosó gép, kikiáltási ár: 2.616 lej + héra; kétkosaras téztafőző gép, kikiáltási ár: 3.739 lej + héra; professzionális zöld-ségyvágó gép többféle tárcsával, kikiáltási ár: 2.514 lej; 4 kerámialapos indukciós főzőlap, kikiáltási ár: 1.090 lej + héra; Salamandra pitasütő, kikiáltási ár: 1.163 lej + héra; hibás Salamandra maxima, kikiáltási ár: 473 lej + héra; kétmedencés mosogatógép, kikiáltási ár: 1.111 lej + héra. Első árverés.

COUNTRY SPECIAL BAKERY KFT.-D, adószám: 39749160:

1400 literes professzionális hűtőszekrény, kikiáltási ár: 4.664 lej + héra; 22 literes keverőgép, kikiáltási ár: 2.333 lej + héra; 188 literes rögzített tálaló keverőgép, kikiáltási ár: 29.081 lej + héra; krémtöltő gép, kikiáltási ár: 701 lej + héra; tálcamosó gép, kikiáltási ár: 7.640 lej + héra; tézstantyújtó gép, kikiáltási ár: 13.262 lej + héra. Első árverés.

BFI DELIA TAXI KFT., adószám: 38516840:

egy 2017-es gyártású, benzines, négyajtós, 54 kW-os, 999 cm³-s Dacia Logan személygépkocsi alvázszáma UU14SDMC458134041, rendszáma MS-09-BUD, kikiáltási ár 15.925 lej + héra. Első árverés.

BILUZIP DRINK KFT., adószám: 35808891:

Rotaru Trailers márkájú, R20750TA075007506U típusú utánfutó, alvázszáma UURR20000LM000088, rendszáma MS-36-TTO, kikiáltási ár 2.486 lej; Nicer RB600 kapuautomatika, kikiáltási ár: 1.331 lej + héra; Nice Wingo 2XFLO2R kapuautomatika, kikiáltási ár 1.533 lej + héra. Első árverés.

C&K ING KFT., adószám: 26161752:

2.704 m² mezőgazdasági terület Marosszentannán, kataszteri szám: 51508, kikiáltási ár 3.981 lej (héamentes).

Szolgáltatás – Üzleti ajánlat

REDŐNYÖK, SZALAGFÜGGŐNYÖK, ROLETTÁK, GARÁZSKAPUK és egyéb árnyékolástechnikai cikkek, automatizált változatok, nyílászárók. TERASZBÉEPÍTÉS üveggel és ponyvával. Tel. 0745-379-638. (67917-I)

A MAROSVÁSÁRHELYI REFORMÁTUS TEMETŐ teljes körű ellátást biztosít a segélyből (koporsó, szállítás, balzsamozás, temetkezés). Telefon: 0265/215-875, 0365/448-734, 0749-073-534. (67722-I)

DR. INCZE SÁNDOR BELGYÓGYÁSZ FŐORVOS betegeket fogad Marosvásárhelyen, a Tudor Vladimirescu utca 21/A szám alatti rendelőben. Előjegyzés a 0265/265-112-es telefonszámon. (23931-I)

A THEREZIA TEJGYÁR eladási osztályára **IRODAI MUNKATÁRSAT** alkalmaz. Önéletrajzát, kérjük, juttassa el a therezia@therezia.ro e-mail-címre. Érdeklődni a 0265-322-441, 0749-228-434 telefonszámokon lehet. (68090-I)

A hirdetésíró rovásban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

ADÁSVÉTEL

ELADÓ új kripta sírhely a nagykorház mögötti új temetőben, központi helyen. Tel. 0741-576-235. (23669-I)

ELADÓ szőlőprés, daráló, 100 éves Veritas (német márkájú) varrógép, két fotel, háttámlás székek, régi, egyszemélyes kapcsos ágy, régi (70 éves) falusi fakanapé. Tel. 0770-526-610. (23942-I)

ELADÓ sírhely a római katolikus temetőben, Marosvásárhelyen. Tel. 0755-681-494. (23871)

ELADÓ használt inoxkád. Tel. 0265/224-258. (p-I)

ELADÓ EL-GO/M elektromos meghajtású moped (motor). Ára: 1.800 lej. Tel. 0757-292-324, 0746-761-292. (23988-I)

LAKÁS

ELADÓ kétszobás tömbházlakás az Állomás téren. Ára 92.500 euró. Tel. 0721-535-433. (23831)

KIADÓ egyszobás lakás magánházban, az Unirii negyedben. Tel. 0742-405-968. (23907-I)

KIADÓ lakrész a November 7. negyedben. Tel. 0749-684-153, 0771-508-292. (23960-I)

KIADÓ 2 szobás, bútorozott, teljesen felszerelt tömbházlakás az egyetem közelében. 300 euró/hó. Tel. 0744-802-955. (23955-I)

ELADÓ családi ház + kert (5.800 m²) Toldalagon. Ugyanitt eladó kb. 5 méter száraz hasított fa, ára meg egyezés szerint. Érdeklődni lehet a 0740-407-906-os telefonszámon. (23974-I)

KIADÓ garzon a főtéren október 1-jétől, 250 euró + kaució. Tel. 0752-379-608. (23987-I)

KIADÓ egyszobás, bútorozott tömbházlakás a Tudor negyedben. Tel. 0757-463-532. (23992-I)

ELVESZETT

ELVESZETT a 113-as autóbusz 152100-es számú menetlevele. Semmisnek nyilvánítjuk. (23993)

MINDENFÉLE

EGY fiatal, barátságos cica gazdát keres. Tel. 0755-837-539. (-)

TERMOPÁN ajtók, ablakok javítása, szűnyoghálók, rolók rendelésre. Tel. 0771-383-725. (20527)

FUNERAR GRANIT ART KFT. Sirkövek készítése gránitból. Sirkövet készítünk gránitból, keresztet, vázát, fedelet, kriptát kedvező áron. Tel. 0773-942-236, Facebook: Art Granit. (23897)

TELEVÍZIÓT javítunk a kliens lakásán garanciával. Tel. 0745-222-262. (23921-I)

KÉSZÍTÜNK gránitból, mozaikból sírkeretet, kriptát, fedlapot stb., és vállaljuk sírok javítását. Elérhető árak, részletre is. Tel. 0770-873-809. (23828-I)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, teraszkészítést fából. Tel. 0752-655-785. (23956-I)

VÁLLALUNK bármilyen típusú tetőfedést, külső, belső munkát, szigetelést, festést, kisebb javítást stb. Tel. 0745-680-818. (23918-I)

KIÜRESÍTÜNK házat, tömbházlakást, elhordjuk a bútort, ruhaneműt, törmeléket, fát. Tel. 0747-816-052. (23914-I)

VÁLLALUNK cserépforgatást, tetőjavítást, kerítésjavítást vagy -készítést, kinti, benti meszelést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési vagy bádógosmunkát. Nyugdíjasoknak 15% kedvezmény. Tel. 0746-335-349. (23926-I)

MEGEMLÉKEZÉS

Szomorú és fájó szívvel emlékezünk a drága jó feleségre és édesanyára,
VÉCSEI ERZSÉBETRE
született Schnitzer
halálának 15. évfordulóján.
Halálod, amíg élünk, fájó emlék marad. Emléked legyen áldott, nyugalmad csendes!
Gyászoló fiai: Laci és Karcsi.
(23972-I)



„A szeretett személy távozása nemcsak a saját elmúlásunkra világít rá, de eltávozik vele egy részünk is, magunkból is elveszítünk valamit.”
(Nógrádi Csilla)

Szomorú szívvel, de el nem múlt szeretettel emlékezünk
BRASSAI ISTVÁNRA,
aki hat hónapja nincs közöttünk.
Nagyon hiányzol, drága édesapám!
Szerettei. (23986-I)



Szomorú szívvel és soha el nem múlt fájdalommal emlékezünk szeptember 22-én a szeretett feleségre, édesanyára, anyósra és nagymamára,

LÖRINCZI IDÁRA
halálának 3. évfordulóján. Csendes nyugodalma fölött örködjön soha el nem múlt szeretetünk. Áldott szép emlékét szívünkben őrizzük.
Férje, két lánya és azok családja. (23838)

Kegyelettel emlékezünk szeptember 21-én a legdrágább testvére, édesanyára, mamára,

SIMÓ ANIKÓRA
szül. Porcza,
aki 26 éve távozott szerettei köréből. Nyugalma fölött örködjön szeretetünk.
Szerettei. (23980-I)

Szomorú szívvel emlékezünk

id. **SZABÓ LÁSZLÓRA**
halálának 8. évfordulóján.
Szerettei: felesége, Böske, lánya, Melinda és családja, fia, Laci és családja, valamint az unokák és dédunokák. (23982-I)

Szomorú szívvel emlékezünk szeptember 21-én

GLIGOR JÁNOSRA
a drága édesapára, apósra, nagyapára halálának nyolcadik évfordulóján. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Szerettei. (23959-I)

ELHALÁLOZÁS

Fájó szívvel tudatjuk mindazokkal, akik ismerték és szerették, hogy

MAKKAI JULIANNA
szül. Török
2024. szeptember 18-án, életének 84. évében örökre elaludt. Búcsúzik tőle szerető férje, Aladár és lánya, Katalin. A búcsúztató Marosvásárhelyen, a Jeddi úti temető ravatalozótermében lesz 2024. szeptember 21-én, szombaton 17 órakor. Emléke örökre velünk marad.
Nyugodjon békében! (23991-I)

RÉSZVÉTNILVÁNÍTÁS

Szomorúan értesültünk **SZILÁGYI LÁSZLÓ,** az **RMDSZ** marosvásárhelyi 13-as körzete volt elnökének haláláról. Őszinte részvétünk a gyászoló családnak. A régi választmány tagjai. (23985-I)



HÁLAADÁS- sal kiállítás nyílik

MARTON ERZSÉBET

préselt virágokkal készült alkotásaiból
2024. szept. 16-28 között



Látogatható a Bolyai téri
Unitárius egyház
Dersi János teremben

Hitel mezőgazdászoknak KKV Gépek
Eszközök Gépek pályázatok KKV Hitel
Modernizálás KKV Hitel
KKV pályázatok Eszközök Gépek
Hitel Eszközök Hitel
Eszközök Modernizálás
KKV Hitel
MICROCREDIT • MIKROHITEL
Hitel mezőgazdászoknak KKV Gépek
pályázatok Eszközök KKV

LAM

0720 030 804

Újdonságok a
Kobak könyvesboltokban:



A metszés
zsebkönyve



Gombászok
kézikönyve

Keresse fel kávézónkat
a vásárhelyi
könyvesboltban!



Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

ETV ERŐS TV MAROSVÁSÁRHELYI
TELEVÍZIÓ

NŐSZEMKÖZT
Csontos Tündével
MINDEN PÉNTEKEN 21 ÓRÁTÓL

Spălătorie și detailing auto



AUTÓKOZMETIKUST
keres

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060
0722-605-593

RADIO KOKO
ONLINE STREAMING

NE HALLGASS MÁSRA!

rádió
FaFa
Marosszék

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

médietér

CityTV

MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

Marosvásárhelyi
Rádió
Románia

96 FM
106,8 FM
1323 AM

www.marosvasarhelyiradio.ro